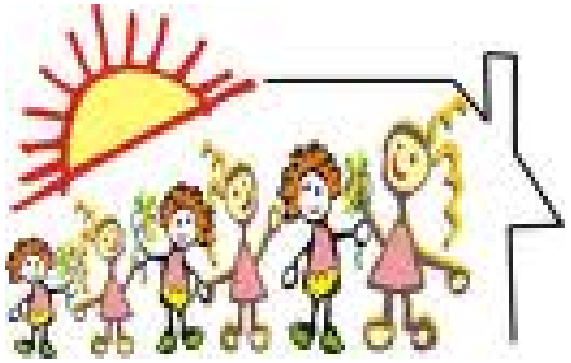

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

за период 2022-2026.

ОШ “Митрополит Михаило“

Сокобања

Садржај:

ЦИЉ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА 7

ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА 7

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ ПО РАЗРЕДИМА....5

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕАКТИВНОСТИ....5

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА И ДИГИТАЛНИ СВЕТ 8

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕНАСТАВЕ....9

ПРВИ ЦИКЛУС....9

ДРУГИ ЦИКЛУС 13

ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ 35

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ....41

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ....42

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТ 45

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА

РИЗИЧНИХ ПОНАШАЊА 47
ПРЕВЕНЦИЈА РИЗИЧНИХ ОБЛИКА ПОНАШАЊА 53
ПРОЦЕНА БЕЗБЕДНОСТИ У ШКОЛИ 59
ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ 59
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ 61
ПРОГРАМСАРАДЊЕСАЛОКАЛНОМСАМОУПРАВОМ 63
ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ 65
ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ 69
ПРОГРАМСОЦИЈАЛНЕЗАШТИТЕ 74
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕСРЕДИНЕ 75
ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ 80
ПРОГРАМ ОБЕЗБЕЂИВАЊА ДОДАТНЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНЕ ПОДРШКЕ УЧЕНИЦИМА – ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ 86
ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ 88
САРАДЊА СА ДОМОМ ЗДРАВЉА 90
САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА 90
САРАДЊА СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ 91
ПРОГРАМ ПОДРШКЕ НОВИМ УЧЕНИЦИМА ИЗАПОСЛЕНИМА 92
ОСТАЛИ САДРЖАЈИ И АКТИВНОСТИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА 93
ПРОЈЕКТИ И ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ РЕАЛИЗУЈУ У ШКОЛИ 95
ПРПЈЕКАТ "Учимо, користимо, повезујемо -We Learn, We Use, We Connect" 95
ПРОЈЕКАТ „ Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовањаза децу којој је потребна додатна образовна подршка –

Учимо сви заједно“ 97
ПРОГРАМ ОБОГАЋЕНОГ ЈЕДНОСМЕНСКОГ РАДА 100
ПРОГРАМ ПРИМЕНЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ПРАВИМА ДЕТЕТА 104
ПРОГРАМ „О природи у природи“ - улога ученика у заштити животне средине....103
ПРИПРЕМНИ ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ....106
ПРОГРАМ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ 107

ЦИЉ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Континуирано унапређивање квалитета наставног процеса и учења, ради развијања компетенција ученика и наставника, потребних за сналажење и активно учешће у савременом друштву, у подстицајном и безбедном окружењу.

ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА ИВАСПИТАЊА

План и програм наставе и учења о**бавезних предмета по разредима се реализује по** следећим важећим документима.Издвојени програми налазе се у прилогу овог документа.

РАЗРЕД	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС-ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК
1. РАЗРЕД	Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања **(„Службени гласник РС” - Просветни гласник, број 10/17, 12/18, 15/18, 18/18, 1/19 и 2/20)**
2. РАЗРЕД	Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања **(„Службени гласник РС” - Просветни гласник, 16/18, 3/19 и 5/21)**
3. РАЗРЕД	Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања **(„Службени гласник РС” - Просветни гласник, 5/19, 1/20 и 6/20)**
4. РАЗРЕД	Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања **(„Службени гласник РС” - Просветни гласник, 11/19, 6/20 и 7/21)**
5. РАЗРЕД	Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања **(„Службени гласник РС” - Просветни гласник, бр. 15/18, 18/18, 3/19, 3/20, 6/20 и 17/21)**
6. РАЗРЕД	Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања **(„Службени гласник РС” - Просветни гласник, бр. 15/18, 18/18, 3/19, 3/20, 6/20 и 17/21)**
7. РАЗРЕД	Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања **(„Службени гласник РС” - Просветни гласник, 5/19, 1/20, 6/20, 8/20, 5/21 и 17/21)**
8. РАЗРЕД	Правилник о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања **(„Службени гласник РС” - Просветни гласник, 11/19, 2/20, 6/20, 5/21 и 17/21)**

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ ПО РАЗРЕДИМА

План и програм обавезних изборних предмета по разредима се реализује по важећим правилницима (Службени Гласник РС-Просветни Гласник) наведеним у претходној тачки Школског програма.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	РАЗРЕД
Верска настава	**I-VIII**
Грађанско васпитање	**I-VIII**
Француски језик (други страни језик са листе изборних предмета)	**V - VIII**

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

План и програм слободних наставних активности реализује се на основу следећих Правилника - Правилник о допунама Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС – Просветни гласник, бр.17/2021), Правилник о допуни Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС – Просветни гласник, бр.17/2021) и Правилника о допуни Правилника о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС – Просветни гласник, бр.17/2021)

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	РАЗРЕД	АКТИВНОСТ	БРОЈ ЧАСОВА ГОДИШЊЕ
Животне вештине	**5./6.**	Циљ активности је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме различите животне ситуације и изазове, повећа капацитет да на одговоран начин брине о себи, другима и околини и понаша се у складу са културом безбедности	**36**

Вежбањем до здравља	**5./6.**	Циљ активности је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове и вредности од значаја за одговоран односпрема сопственом здрављу, физичком вежбању и здравимживотним навикама	**36**
Цртање, сликање, вајање	5./6.	Циљ активности је да ученик кроз ликовни рад развија стваралачко мишљење и унапређује визуелно опажање, естетичке критеријумеи способност ликовногизражавања	**36**
Музиком кроз живот	5./6.	Циљ активности је да ученик развија стваралачко икреативно мишљење кроз практичан рад, мотивацију,интелектуални социјални, емоционални и морални развој, свест осопственом здрављу, опажање, осетљивост за естетику, радозналости самопоуздање како би био оспособљен за креативно решавање проблема и имао одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа	**36**
Сачувајмо нашу планету	5. - 6.	Циљ активности је развијање функционалне писмености из области заштите животне средине, разумевање односа човек-природа са циљем бољег схватања света који га окружује, лакше сналажење у природном и социјалном окружењу и формирање одговорног и активног појединца у циљу разумевања и примене концепта одрживог развоја	**36**
Моја животна средина	7./8.	Циљ активности је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја	**36 /3 4**

Домаћинство	7./8.	Циљ активности је да ученици интегришу и функционализују знања стечена у оквиру различитих предмета у контексту свакодневног живота, да унапреде вештине и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу у области становања, одевања, исхране и употребе различитих материјала	**36 /3 4**
Филозофија са децом	7./8.	Циљ активности је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће подстаћи и убрзати његов интелектуални развој и унапредити вештине размишљања, закључивања, самосталног, критичког и креативног мишљења	**36 /3 4**
Шах	**7/8.**	Циљ наставе шаха у другом циклусу основног образовања и васпитања јесте да се свим ученицима и ученицама који се определе за овај програм , без обзира на расну, верску или националну припадност, било који хендикеп, развојне потешкоће или неки други вид личних обележја, пружи прилику да овладају основним законитостима и принципима шаховске игре ради формирања њихових радних навика, савесности, истрајности, упорности, радозналости, креативности, оригиналности и спремности на сарадњу	**36 /3 4**

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА И ДИГИТАЛНИ СВЕТ

У школској 2022/23.години у четвртом разреду, биће реализована Пројектна настава. Циљ Пројектне наставе је развијање општих међупредметнихкомпетенцијаузупотребуинформационокомуникационихтехнологијаусмеренихнадостизањеисхода.Ученицисанаставницима бирају теме са предложене листе или осмишљавају нове, сходно областима интересовања. Планиран фонд часова на годишњем нивоу је36. Пројектна настава као метод и начин рада примењиваће се у свим разредима.

У првом, другом и трећем разреду, а од школске 2023/24. године и у четвртом разреду, биће реализован Дигитални свет. Циљ наставе Дигиталног света је, такође, развијање свих општих међупредметних компетенција, са акцентом на дигиталну компетенцију. Планиран фонд часова на годишњем нивоу је 36.

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ТЕМЕ ПРОЈЕКТНЕ НАСТАВЕ
1. Компетеницијазаучење **2. Одговорно учешће удемократском друштву** **3. Естетскакомпетенција** **4. Комуникација** **5.Одговоран однос према околини** **6.Одговоран однос према здрављу** **7.Предузимљивост и оријентација ка предузетништву** **8.Рад са подацима и информацијама** **9. Решавање проблема** **10.Сарадња** **11.Дигитална компетенција**	**Одељењске новине** **Годишња доба** **Правила понашања** **Дан школе** **Шта ће нама ова биљка** **Како нас пчела храни** **Шта може моје тело** **Здрава исхрана** **Временске прилике** **Ускршњи обичаји** **Новогодишњи обичаји** **Ми, Земља и Свемир** **Мода и облачење** **Путовање, забава, разонода, хоби** **Уметност за децу** **Значајна личност** **Реклама** **Ко ради, не боји се глади** **Колико имам у новчанику**

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

ПРВИ ЦИКЛУС

Циљ допунске наставе у млађим разредима из наставних предмета српски језик, математика и енглески језик, је пружање подршке ученицима у учењу и савладавању наставних садржаја. Кроз реализацију допунске наставе стварају се услови за укључивање свих ученика у наставне активности у одељењу. Планиран фонд на годишњем нивоу за српски језик и математику је 36 часова.

СРПСКИ ЈЕЗИК - ДОПУНСКА НАСТАВА

РАЗРЕД	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
1. РАЗРЕД	Почетно читање и писање	5	**Правилно говори, пише, чита**
	Књижевност	3	**Чита, илуструје, уочава, игра по улогама, препознаје, прича, препричава, рецитује**
	Језик	5	**Уочава, чита, пише, запажа,образлаже, саопштава**
	Језичка култура	5	**Прича, препричава, описује, слуша, чита**
УКУПНО		**18**	
2. РАЗРЕД	Књижевност	5	**Чита, разуме, уочава ликове, место, време, тему, мотив, поступке, поуку, богати речник, записује, прича, препричава, проширује, рецитује**
	Језик	10	**Уочава, чита, открива, истражује, процењује, закључује, образлаже, саопштава, запажа, усваја, упоређује**
	Језичка култура	3	**Прича, препричава, описује, слуша, чита, пише**
УКУПНО		18	

3. РАЗРЕД	**Књижевност**	**4**	**Чита, истражује, илуструје, записује, уочава, разликује, препознаје, запажа, примењује, рецитује, богати речник**
	Језик	10	**Уочава, чита, открива, истражује, процењује, закључује, образлаже, саопштава, запажа, усваја, упоређује**
	Језичка култура	4	**Прича, препричава, описује, слуша, чита, пише**
УКУПНО		**18**	
4. РАЗРЕД	Књижевност	5	**Чита, истражује, илуструје, записује, уочава, разликује, препознаје, запажа, примењује, рецитује, богати речник**
	Језик	7	**Уочава, чита, открива, истражује, процењује, закључује, образлаже, саопштава, запажа, усваја, упоређује**
	Језичка култура	6	**Прича, препричава, описује, слуша, чита, пише**
УКУПНО		18	

МАТЕМАТИКА - ДОПУНСКА НАСТАВА

РАЗРЕД	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
1. РАЗРЕД	Геометрија	5	**Уочава, препознаје, разликује, именује, црта, упоређује**
	Бројеви	11	**Пребројава, броји, пише, чита, упоређује, сабира, одузима**
	Мерење и мере	2	**Мери, упоређује, бележи**
УКУПНО		**18**	
2. РАЗРЕД	Природни бројеви до 100	10	**Броји, сабира, одузима, множи, дели, упоређује**
	Геометријске фигуре и њихови међусобни односи	4	**Уочава, препознаје, разликује, именује, црта, упоређује**
	Мерење и мере	4	**Мери, упоређује, бележи, црта**
УКУПНО		**18**	
3. РАЗРЕД	Природни бројеви до 100	10	**Броји, сабира, одузима, множи, дели, упоређује**
	Геометријске фигуре и њихови међусобни односи	4	**Уочава, препознаје, разликује, мери, пребројава, именује, црта, обележава, упоређује**
	Мерење и мере	4	**Мери, упоређује, бележи, црта, сабира, одузима, множи, дели**

УКУПНО		**18**	
4. РАЗРЕД	Скуп природних бројева	9	**Сабира, одузима, множи, дели, упоређује, групише**
	Површина	5	**Мери, упоређује, бележи, црта, сабира, одузима, множи, дели**
	Мерење и мере	4	**Мери, упоређује, бележи, црта, сабира, одузима, множи, дели**
УКУПНО		18	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - ДОПУНСКА НАСТАВА

РАЗРЕД	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
3. РАЗРЕД	Читање и писање	1	**Правилно говори, пише, чита**
	Упознавање	1	**Поздравља, пита, говори**
	Породица	2	**Уочава, чита, пише, представља себе и друге, пита, реагује, описуједруге особе**
	Школа	2	**Уочава, чита, пише, прича, позива на игру, поставља питања и саопштава шта жели да ради**
	Моје ствари	2	**Уочава, чита, пише, прича, одговара, именује и описује одећу и личне предмете, изражава мишљење**
	Игре	2	**Уочава, чита, пише, прича, саопштава шта (не) може да ради, реагује, описује предмете**
УКУПНО		**10**	
4. РАЗРЕД	Читање и писање	1	**Правилно говори, пише, чита**
	Делови тела / Модални глаголи	2	**Описује собе, пита, изражава, позива, одбија**
	Дани у недељи/ Време на часовнику	2	**Уочава, чита, запажа, образлаже, саопштава, позива, описује**
	Прославе:Личне заменице у номинативу и акузативу	2	**Уочава, изражава жељу, позива, прихвата/ одбија предлог**
	Школа: Одређени, неодређени,присвојни члан у акузативу	2	**Уочава, чита, запажа, образлаже, саопштава, позива, описује, дискутује**
	Перфекат	1	**Уочава, чита, открива, истражује, процењује, закључује, образлаже, саопштава, запажа,**

	усваја, упоређује	
УКУПНО		10

Циљ додатне наставе у четвртом разреду, из наставног предмета математика, је пружање нових, додатних садржаја ученицима који су савладали програм редовне наставе, а показују интересовање. Додатна настава доприноси планирању подршке кроз ИОП-3.
Планиран фонд на годишњем нивоу је 36 часова.

МАТЕМАТИКА - ДОДАТНА НАСТАВА

РАЗРЕД	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
4. РАЗРЕД	Скуп природних бројева	5	**Сабира, одузима, множи, дели, упоређује, групише**
	Проблемски задаци	5	**Чита, записује, црта, упоређује, анализира, закључује, сабира, одузима, множи, дели**
	Магични квадрат	3	**Уочава, препознаје, пребројава, упоређује, сабира, одузима, множи**
	Нумерација	3	**Броји, сабира, одузима, множи, дели, упоређује**
	Дешифровање рачунских операција	4	**Уочава, препознаје, разликује, именује, записује, упоређује, рачуна**
	Решавање задатака помоћу једначина, табела, дијаграма, погача	4	**Чита, упоређује, бележи, црта, графички представља, сабира, одузима, множи, дели**
	Геометријске фигуре и њихови међусобни односи	6	**Мери, упоређује, бележи, црта, сабира, одузима, множи, дели, графички представља**
	Мерење и мере	6	**Мери, упоређује, бележи, црта, сабира, одузима, множи, дели, графички представља**
УКУПНО		36	

ДРУГИ ЦИКЛУС

Циљ допунске наставе у другом циклусу основногобразовања и васпитања је пружање подршке ученицима у учењу и савладавању наставних садржаја.

Додатна настава се организује за ученике који показују посебне способности и интересовања за поједине области природних и друштвених наука, пружајући им могућност да континуирано развијају своју даровитост.

СРПСКИ ЈЕЗИК - ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	**Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма.**	
Кораци	**Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.**	
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака** **Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи**	
Временски оквир	**Током школске године**	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.**	
ПЕТИ РАЗРЕД	Врсте речи	**2**
	Главни и зависни реченични чланови, врсте предиката	**2**
	Падежи и основна значења падежа	**3**
	Глаголски вид, глаголски род, презентска и инфинитивна основа, перфекат, футур, презент	**2**
УКУПНО		9
ШЕСТИ РАЗРЕД	Придевске заменице	**2**
	Гласови и гласовне промене	**3**
	Творба речи (корен, творбена основа,начини творбе)	**3**
	Глаголски облици (сви обрађени у шестом и петом)	**2**
	Писање назива васионских тела, писање одричних придевских заменица са предлогом	**1**
УКУПНО		11

СЕДМИ РАЗРЕД	Прост/сложен, именски/ глаголски предикат; прави/неправи објекат; логички/граматички субјекат	**3**
	Значења падежа	**2**
	Конгруенција	**2**
	Правопис Употреба црте, цртице, тачке запете...	**2**
УКУПНО		9

ОСМИ РАЗРЕД	**Прост/сложен, именски/ глаголски предикат; прави/неправи објекат; логички/граматички субјекат**	**1**
	Комбинована творба, претварање	**1**
	Значења глаголских облика.	**1**
	Врсте зависних реченица, служба зависних реченица, интерпункција у зависним реченицама	**3**
	Писање скраћеница, писање имена из страних језика	**2**
УКУПНО		8

СРПСКИ ЈЕЗИК - ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	**Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.**	
Кораци реализације	**Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика.**	
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака** **Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи**	
Временски оквир	**Током школске године**	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)**	
ПЕТИ РАЗРЕД	Врсте речи	**1**
	Падежи	**1**
	Глаголи и глаголски облици	**4**
	Књижевно- теоријски појмови	**2**

УКУПНО		8
ШЕСТИ РАЗРЕД	Врсте речи	**1**
	Падежи	**1**
	Глаголи и глаголски облици	**2**
	Књижевно- теоријски појмови	**2**
	Облици приповедања	**1**
	Творба речи	**2**
УКУПНО		9

СЕДМИ РАЗРЕД	**Акценат**	**2**
	Лексика	**2**
	Медији	**2**
	Књижевност	**4**
УКУПНО		10
ОСМИ РАЗРЕД	Акценат	**2**
	Лексика	**2**
	Медији	**1**
	Књижевност	**4**
УКУПНО		9

МАТЕМАТИКА - ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	**Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма.**
Кораци реализације	**Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.**
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака према индивидуалним способностима ученика у виду радних/наставних листића, или делова одређених целина из наставних садржаја.** **Комбиновани рад**
Временски оквир	**Током школске године**
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.**

ПЕТИ РАЗРЕД	Скупови и операције са њима	**2**
	Дељивост бројева	**3**
	Угао	**3**
	Разломци	**10**
УКУПНО		18

ШЕСТИ РАЗРЕД	**Цели бројеви**	**3**
	Троугао	**6**
	Рационални бројеви	**5**
	Четвороугао	**2**
	Површине троугла и четвороугла	**2**
УКУПНО		18
СЕДМИ РАЗРЕД	Реални бројеви	**4**
	Питагорина теорема	**4**
	Рационални алгебарски изрази	**4**
	Многоугао	**2**
	Круг	**2**
	Зависне величине и њихово графичко представљање	**1**
	Сличност	**1**
УКУПНО		18
ОСМИ РАЗРЕД	Сличност троуглова	**2**
	Тачка, права, раван	**2**
	Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом	**2**
	Призма	**2**
	Пирамида	**1**
	Линеарна функција	**3**
	Графичко представљање статистичких података	**1**
	Систем линеарних једначина са две непознате	**2**
	Ваљак	**1**
	Купа	**1**

	Лопта	**1**
УКУПНО		18

МАТЕМАТИКА - ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	**Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.**	
Кораци реализације	**Уочавање даровитих ученика који брже напредују, организација додатног рада према склоностима, способностима и интересима (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење и подстицање даровитих ученика на даљи рад.**	
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака** **Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи**	
Временски оквир	**Током школске године**	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)**	
ПЕТИ РАЗРЕД	Скупови, операције са њима и скупови тачака	**3**
	Дељивост бројева	**4**
	Угао	**4**
	Разломци	**7**
УКУПНО		18
ШЕСТИ РАЗРЕД	Цели бројеви	**4**
	Троугао	**6**
	Рационални бројеви	**4**
	Четвороугао	**4**
УКУПНО		18
СЕДМИ РАЗРЕД	Реални бројеви	**5**
	Питагорина теорема	**5**
	Рационални алгебарски изрази	**4**
	Многоугао и круг	**4**
УКУПНО		18

ОСМИ РАЗРЕД	**Сличност троуглова**	**2**
	Тачка, права, раван	**1**
	Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом	**2**
	Призма-сложенији примери	**2**
	Пирамида- сложенији примери	**2**
	Линеарна функција	**2**
	Графичко представљање статистичких података	**1**
	Систем линеарних једначина са две непознате	**2**
	Ваљак- сложенији примери	**2**
	Купа- сложенији примери	**1**
	Лопта- сложенији примери	**1**
УКУПНО		18

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	**Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма.**	
Кораци реализације	**Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.**	
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака** **Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи**	
Временски оквир	**Током школске године**	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.**	
ПЕТИ РАЗРЕД	Greetings	**1**
	The verb ‘be’	**2**
	Possessive adjectives/Family members	**1**
	Present Simple Tense	**3**
	Nouns	**2**
УКУПНО		9
ШЕСТИ РАЗРЕД	Verbs ‘be’ and ‘have got’	**1**
	Present Simple Tense	**3**
	Prepositions	**1**
	Countable and uncountable nouns	**1**
	The comparison of adjectives	**2**

	Present Continuous Tense	**1**
УКУПНО		9

СЕДМИ РАЗРЕД	**Past Simple**	**3**
	Future with 'will' and 'going to'	**2**
	Present Perfect	**3**
	Past Continuous	**1**
УКУПНО		9
ОСМИ РАЗРЕД	Past Simple and Past Continuous	**2**
	Present Perfect	**3**
	Passive voice	**2**
	First conditional	**2**
УКУПНО		9

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	**Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради боље комуникације ученика на енглеском језику.**
Кораци реализације	**Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика.**
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака** **Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи**
Временски оквир	**Током школске године**
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)**
	School days **2**
	Family **2**

ПЕТИ РАЗРЕД	Time out and places	**3**
	Food	**2**
УКУПНО		9
ШЕСТИ РАЗРЕД	My life	**2**
	Holidays	**2**
	Food	**3**
	The world	**2**
УКУПНО		9

СЕДМИ РАЗРЕД	**My life**	**2**
	The future	**3**
	Cities	**2**
	Experiences	**2**
УКУПНО		9
ОСМИ РАЗРЕД	Past and present	**2**
	Fame and fortune	**2**
	Health and safety	**3**
	Our environment	**2**
УКУПНО		9

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК–ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ допунске наставе у другом циклусу основног образовања и васпитања је пружање подршке ученицима у учењу и савладавању наставних садржаја.

Додатна настава се организује за ученике који показују посебне способности и интересовања за поједине области природних и друштвених наука, пружајући и ммогућност да континуирано развијају своју даровитост.

Циљ	**Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма.**
Кораци реализације	Идентификовањеученикакојиспоријенапредују,организацијадопунскоградаизборсадржајазаодређени

	разредилизаодређеногученика,извођењедопунскенаставе,праћењеученика.	
Начин реализације (облициинаметодерада)	Диференцијацијазадатака Индивидуалнирад,рад упару,радугрупи	
Временскиоквир	Токомшколске године	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика,вођење педагошке документације.	
ПЕТИРАЗРЕД	Les salutions	1
	Les verbec**être** /*avoir*	2
	Les adjectifs possessifs/ Les membres de la famille	1
	Le présent de l'indicatif : les verbes en *-er*	3
	Les nombres	2
Укупно	**9**	**9**
ШЕСТИРАЗРЕД	**Lectureetanalysedestextes**	2
	Grammaire, Les temps (emploi et formation)	3
	Questions et réponses	1
	Orthographe	1
	Grammaire, Les autres cathégories	2
Укупно	**9**	**9**
СЕДМИРАЗРЕД	**Lecture et analyse des textes**	2
	Grammaire, Les temps (emploi et formation)	3
	Grammaire, Les autres cathégories	2
	Questions et réponses	2
Укупно	**9**	**9**
ОСМИРАЗРЕД	**Lecture et analyse des textes**	3
	Grammaire, Les temps et les autres cathégories	3
	Compositions	3
Укупно	**9**	**9**

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК–ДОДАТНАНАСТАВА

Циљ	**Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради боље комуникације ученика на француском језику.**	
Корацирealизације	Уочавањеученикакојибрженапредују,организацијадодатнограда(изборсадржајазаодређениразредили заодређеногученика),извођењедодатненаставе,праћењеученика.	
Начинреализације (облициметодерада)	Диференцијацијазадатака Индивидуалнирад,рад упару,радугрупи	
Временскиоквир	Токомшколскегодине	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писменапроверапостигнућаученика, вођењепедагошкедокументације, учешћедаровитихученикана свимнивоиматакмичења(школско,општинско,градско,републичко,међународно)	
ПЕТИРАЗРЕД	**Grammaire, Les temps**	3
	Lecture des textes	3
	Questions et réponses	3
Укупно	**9**	**9**
ШЕСТИРАЗРЕД	**Lectureetanalysedestextes**	3
	Grammaire, Les temps (emploi et formation)	3
	Orthographe	1
	Grammaire, Les autres cathégories	2
Укупно	**9**	**9**
СЕДМИРАЗРЕД	**Lecture et analyse des textes**	2
	Grammaire, Les temps (emploi et formation)	3
	Grammaire, Les autres cathégories	2
	Questions et réponses	2
Укупно	**9**	**9**
	Compréhension orale	3
	Compréhension écrite	3
	Dictée	3
Укупно	**9**	**9**

БИОЛОГИЈА – ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	**Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма.**	
Кораци	**Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.**	
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака:** **Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи**	
Временски оквир	**Током школске године**	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.**	
ПЕТИ РАЗРЕД	Особине живих бића: ћелијска организација, нивои организације и покретљивост	
	Особине живих бића: исхрана и дисање	
	Особине живих бића: надражљивост, размножавање и излучивање	
	Особине живих бића: одржање стаблилне унутрашње равнотеже организма	
	Особине живих бића: променљивост током времена, разноврсност живог света	
	Живот у екосистему	
	Наслеђивање и еволуција	
	Порекло и разноврсност живота	
	Човек и здравље	
УКУПНО		9 часова

ШЕСТИ РАЗРЕД	**Протисти: амебе, бичари, трепљари и паразитске праживотиње**	
	Једноставни бескичмењаци: сунђери, дупљари, пљоснати црви	
	Једноставни бескичмењаци: ваљкасти црви, чланковити црви, мекушци	
	Бескичмењаци сложеније грађе: зглавкари и бодљокошци	
	Кичмењаци: рибе	
	Кичмењаци: водоземци и гмизавци; амниотско јаје	
	Кичмењаци: птице	
	Кичмењаци: сисари	
	Еволуција живог света; природна и вештачка селекција	
УКУПНО		9 часова

СЕДМИ РАЗРЕД	Човек и његови преци	
	Ћелијска организација; ћелијске деобе; хромозоми, ДНК, и гени	
	Кожни систем; скелетни систем; мишићни систем	
	Нервни систем;	
	Ендокрини систем; систем чулних органа	
	Дигестивни систем и систем органа за дисање	
	Систем органа за циркулацију: крвни и лимфни систем	
	Систем органа за излучивање; систем органа за размножавање	
	Пубертет и промене у понашању	
УКУПНО		9 часова
ОСМИ РАЗРЕД	Живот и животна средина	
	Основи екологије: абиотички фактори, популација	
	Основи екологије: биотоп и биоценоза, еколошка ниша, спратовност, фенолошке фазе	
	Основи екологије: екосистем; кружење супстанце и проток енергије; трофички нивои; сукцесије	
	Основи екологије: биоми и биосфера	
	Биодиверзитет, црвене листе, црвене књиге, природна добра и национални паркови	
	Климатеске промене; глобално загревање; киселе кише	
	Оштећење озонског омаотача; дефорестација; десертификација	
	Еколошка култура; правни основи у заштити животне средине	
УКУПНО		9 часова

БИОЛОГИЈА – ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	**Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.**
Кораци реализације	**Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика.**
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака** **Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи**
Временски оквир	**Током школске године**
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)**
	Посматрање ћелија воћа, плуте, хуманих ћелија

ПЕТИ РАЗРЕД	Посматрање грађе лептира, пера птице	
	Посматрање протока воде кроз биљку; транспирација (опционо)	
	Вегетативно размножавање биљака	
	Гајење винских мушица	
	Модел плућа – вежба и оглед	
	Генетика и ја - огледи	
	Врсте које нестају - пројекат	
	Израда хранилице и кућица за птице - пројекат	
УКУПНО		9 часова
ШЕСТИ РАЗРЕД	Гајење амебе у култури; огледи	
	Гајење еуглене у култури; огледи	
	Гајење парамецијума у култури; огледи	
	Гајење хидре; огледи	
	Гајење кишних глиста; израда виваријума; испитивање бројности кишних глиста у земљишту	
	Дафнија и циклопс у језерској води; посматрање тардиграда	
	Оглед са рибљим мехуром	
	Мерење висине и дужине скокова жабе; посматрање грађе пера и јајета птица	
	Израда хранилице и кућица за птице - пројекат	
УКУПНО		9 часова

СЕДМИ РАЗРЕД	**Посматрање властитог ткива и ћелија**	
	Упознај своје кости и мишиће; испитивање састојака кости	
	Распоред чула у кожи; испитивање зона укуса на језику	
	Доказивање постојања слепе мрље у оку; оптичке илузије	
	Прављење модела плућа сисара;	
	Испитивање деловања амилазе на скроб; деловање хлороводоничне киселине и пепсина на беланчевине; дејство жучи на масти; доказивање жучних боја; припремање физиолошког раствора; хидролиза масти – добијање сапуна	
	Дисекција срца	
	Дисекција бубрега; реакција мокраће	
	Антрополошка истраживања	
УКУПНО		9 часова
	Фенолошка посматрања	
	Утицај еколошких фактора (температуре, светлости и воде) на биљке	
	Доказивање присуства угљен-диоксида у ваздуху; доказивање прашине у ваздуху	
	Симбиоза – корен биљке (лептирњача) и микроорганизми	
	Испитивање киселости тла; испитивање шумске стеље	

ОСМИ РАЗРЕД	Екосистем стајаћих вода – језеро или бара; ливадска или шумска заједница – теренски рад	
	Одређивање густине популације; одређивање покровности биљних врста	
	Израда дихотомог кључа врста биљака	
	Врсте које нестају - пројекат	
УКУПНО		9 часова

ИСТОРИЈА – ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	**Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како биим се омогућило усвајање програма.**
Кораци реализације	**Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.**
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака** **Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи**
Временски оквир	**Током школске године**
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.**

РАЗРЕД	ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА
ПЕТИ РАЗРЕД	Увод у историју	**2**
	Праисторија	**2**
	Стари исток	**3**
УКУПНО		7
ШЕСТИ РАЗРЕД	Европа и средоземље у раном средњем веку	**2**
	Срби и њихово окружење у раном средњем веку	**2**
	Европа у позном средњем веку	**4**
	Српски народ у позном средњем веку	**1**
УКУПНО		9
СЕДМИ РАЗРЕД	Велика географска открића	**1**
	Српски народ под страном влашћу 16-18 век	**4**
	Нововековне српске државе	**2**

УКУПНО		7
ОСМИ РАЗРЕД	Први светски рат	**2**
	Други светски рат	**2**
	Европска унија	**2**
УКУПНО		6

ИСТОРИЈА – ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	**Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.**
Кораци реализације	**Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика.**
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака (садржаја) према индивидуалним способностима, склоностима и интересовањима ученика. Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи**
Временски оквир	**Током школске године**
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)**

РАЗРЕД	ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА
ПЕТИ РАЗРЕД	Увод у историју	**2**
	Праисторија	**2**
	Стари исток	**3**
УКУПНО		7
ШЕСТИ РАЗРЕД	Европа и средоземље у раном средњем веку	**2**
	Срби и њихово окружење у раном средњем веку	**2**
	Европа у позном средњем веку	**4**
	Српски народ у позном средњем веку	**1**
УКУПНО		9
СЕДМИ РАЗРЕД	Велика географска открића	**1**
	Српски народ под страном влашћу 16-18 век	**4**

	Нововековне српске државе	**2**
УКУПНО		7
ОСМИ РАЗРЕД	Први светски рат	**2**
	Други светски рат	**2**
	Европска унија	**2**
УКУПНО		6

ГЕОГРАФИЈА – ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	**Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како биим се омогућило усвајање програма.**
Кораци реализације	**Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.**
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака** **Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи**
Временски оквир	**Током школске године**
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.**

РАЗРЕД	ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА
ПЕТИ РАЗРЕД	Васиона и Земља	**2**
	Географска карта	**2**
	Планета Земља	**3**
УКУПНО		7
ШЕСТИ РАЗРЕД	Становништво на Земљи	**2**
	Регионална географија Европе	**2**
	Северна и Јужна Америка	**4**
	Азија,природне и друштвене одлике	**1**
	Африка,природне и друштвене одлике	**1**
УКУПНО		10
СЕДМИ РАЗРЕД	Аустралија	**5**

УКУПНО		5
ОСМИ РАЗРЕД	Природне одлике Р.Србије	**1**
	Становништво и насеља Р.Србије	**1**
	Привреда Р.Србије	**1**
УКУПНО		3

ГЕОГРАФИЈА – ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	**Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.**
Кораци реализације	**Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика.**
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака (садржаја) према индивидуалним способностима, склоностима и интересовањима ученика. Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи**
Временски оквир	**Током школске године**
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)**

РАЗРЕД	ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА
ПЕТИ РАЗРЕД	Васиона и Земља	**2**
	Географска карта	**2**
	Планета Земља	**3**
УКУПНО		7
ШЕСТИ РАЗРЕД	Становништво на Земљи	**2**
	Регионална географија Европе	**2**
	Северна и Јужна Америка	**4**
	Азија,природне и друштвене одлике	**1**
	Африка,природне и друштвене одлике	**1**
УКУПНО		10

СЕДМИ РАЗРЕД	Аустралија	**4**
УКУПНО		4
ОСМИ РАЗРЕД	Природне одлике Р.Србије	**1**
	Становништво и насеља Р.Србије	**1**
	Привреда Р.Србије	**1**
УКУПНО		3

ФИЗИКА – ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	**Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма.**
Кораци реализације	**Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.**
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака** **Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи**
Временски оквир	**Током школске године**
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.**

РАЗРЕД	ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА
ШЕСТИ РАЗРЕД	Мерење	**4**
	Кретање	**4**
	Сила	**2**
	Маса и густина	**7**
	Притисак	**5**
УКУПНО		22
СЕДМИ РАЗРЕД	Сила и кретање	**12**
	Кретање тела под дејством силе теже. Сила трења	**6**
	Равнотежа	**5**
	Механички рад и енергија	**5**
	Топлотне појаве	**2**
УКУПНО		30

ОСМИ РАЗРЕД	Осцилаторно и таласно кретање	**2**
	Светлосне појаве	**4**
	Електрично поље	**3**
	Електрична струја	**7**
	Магнетно поље	**2**
	Елементи атомске и нуклеарне физике	**2**
УКУПНО		20

ФИЗИКА – ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	**Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.**
Кораци реализације	**Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика.**
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака** **Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи**
Временски оквир	**Током школске године**
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)**

ШЕСТИ РАЗРЕД	**Кретање**	**7**
	Сила	**7**
	Мерење	**7**
	Маса и густина	**6**
	Притисак	**5**
УКУПНО		32
СЕДМИ РАЗРЕД	Сила и кретање	**12**
	Кретање тела под дејством силе теже. Сила трења	**6**
	Равнотежа	**5**
	Механички рад и енергија	**6**
	Топлотне појаве	**3**
УКУПНО		32
	Осцилаторно и таласно кретање	**4**

ОСМИ РАЗРЕД	Светлосне појаве	**7**
	Електрично поље	**5**
	Електрична струја	**9**
	Магнетно поље	**4**
	Елементи атомске и нуклеарне физике	**3**
УКУПНО		32

ХЕМИЈА – ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	**Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма.**	
Кораци реализације	**Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.**	
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака** **Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи**	
Временски оквир	**Током школске године**	
Вредновање – начин Коришћењарезултат а вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.**	
СЕДМИ РАЗРЕД	Основни хемијски појмови	**4**
	Структура супстанце	**10**
	Хомогене смеше-раствори	**6**
	Хемијске реакције и израчунавања	**14**
УКУПНО		34

ОСМИ РАЗРЕД	**Основни хемијски појмови**	**3**
	Хемијски елементи и једињења	**8**
	Неорганска једињења	**6**
	Електролитичка дисоцијација	**3**
	Угљоводоници	**6**
	Ацикличка органска једињења са кисеоником	**5**
	Биолошки важна органска једињења	**4**
УКУПНО		35

ХЕМИЈА – ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	**Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.**	
Кораци реализације	**Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика.**	
Начин реализације (облици и методе рада)	**Диференцијација задатака** **Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи**	
Временски оквир	**Током школске године**	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	**Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)**	
СЕДМИ РАЗРЕД	Основни хемијски појмови	**10**
	Хомогене смеше-раствори	**10**
	Хемијске реакције и израчунавања	**16**
УКУПНО		36
ОСМИ РАЗРЕД	Хемијски елементи и једињења	**9**
	Класе неорганских једињења	**10**
	Угљоводоници	**5**
	Ацикличка органска једињења са кисеоником	**5**
	Биолошки важна органска једињења	**5**
УКУПНО		34

ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ

Циљ реализацијеваннаставних активности је подршка ученицима у остваривањуњихових интересовања, развијању вештина, способности и талената, подршка социјализацији и осамостаљивању.

Кроз разноврсне активности школаобезбеђујеученицимаактивнусарадњусадруштвеним,техничким,хуманитарним,спортскимикултурнимустановама.

СЕКЦИЈЕ

Кроз секције учитељи реализују програмске садржаје слободних активности(1 час недељно).

Ученици током године бирају кроз коју ће секцију реализовати програмске садржаје, мењајући секције и истражујући своја интересовања и склоности. Овакав приступ одабиру активности којом ће се ученик бавити карактеристичан је за прва три разреда, док се у четвртом разреду, ученик опредељује за једну секцију у складу са својим склоностима, жељама и интересовањима, и похађа је током читаве године.

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Кроз игре улога и ситуација, говорних игара, писања литерарних састава, драмских игара, илустровања, цртања, моделовања, прављења плаката и извођење приредби, представа, прављењем албума, књига, изложби... реализују се следећи програмски садржаји, које учитељ прилагођава узрасту ученика, као и плану и програму за одређени разред.

Осим програмских садржаја, на овим часовима се реализују и слободни садржаји по избору ученика.

Учитељи и наставници, у зависности од потреба ученика, школе и локалне заједнице, планирају фонд часова за активности са локалном самоуправом и унутар саме школе.

ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ

Кошарка
ХОР
Ликовна секција
Драмско- рецитаторска секција
Уради сам
Саобраћајна секција
ИНФОРМАТИЧКА СЕКЦИЈА
ШАХ
СЕКЦИЈА ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (за млађе разреде)
БОРИЛАЧКЕ ВЕШТИНЕ
СТОНИ ТЕНИС
ФУДБАЛ
ОДБОЈКА

ХОР

Наставни садржаји	Време трајања	Носиоци активности
Аудиција- рад на вокализацији	септембар	**Голуб Шајић**
Канон	Током школске године	**Голуб Шајић**
Композиције домаћих аутора	Током школске године	**Голуб Шајић**
Композиције страних аутора	**Током школске године**	**Голуб Шајић**

Ликовна секција

Наставни садржаји	Време трајања	Носиоци активности
Јесење боје	Септембар,октобар,новембар	**Учитељи, Лела Милосављевић, Марјана Петровић**
Зимске чаролије	Новембар,децембар, јануар,	**Учитељи, Лела Милосављевић, Марјана Петровић**
Празници	Јануар,фебруар,април	**Учитељи, ПП служба Лела Милосављевић, Марјана Петровић**
Ускрс	април	**Учитељи, Лела Милосављевић, Марјана Петровић**
Пролећне чаролије	**Април,мај,јун**	**Учитељи, Лела Милосављевић, Марјана Петровић**

Драмско- рецитаторска секција

Наставни садржаји	Време трајања	Носиоци активности
Читање,рецитовање,причање	Септембар,октобар,новембар	**Учитељи,**
Припрема програма	Новембар,децембар, јануар,	**Учитељи,**
Обележавање школске славе Свети Сава	Јануар,	**Учитељи, ПП служба**
Мами за празник	Фебруар,март	**Учитељи,**
Пролећне чаролије	**Април,мај,јун**	**Учитељи,**

СЕКЦИЈА ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА (Млађи разреди)

Програмски садржаји	Време трајања	Нисиоци активности
Идентификовање заинтересованих ученика; обележавање Европског	септембар	**наставници енглеског језика**

дана језика, Spelling Bee		
Обележавање Дана школе; писање писма другу из друге школе	октобар	**наставници енглеског језика**
Култура: Обележавање Дана захвалности – писање састава I'm thankful for...; Мини презентације	новембар	**наставници енглеског језика**
Обележавање Нове године и Божића – обичаји, културолошке разлике	децембар	**наставници енглеског језика**
Дан заљубљених, Припрема кратког скеча на енглеском језику	јануар, фебруар	**наставници енглеског језика**
Британски и амерички енглески; Енглески календар – пројекат	март	**наставници енглеског језика**
Ускрс у Великој Британији и код нас	април	**наставници енглеског језика**
Енглески кроз музику и слике	**мај, јун**	**наставници енглеског језика**

Уради саМ

Програмски садржаји	Време трајања	Носиоци активности
Јесен	Септембар,октобар,новембар	**Учитељи,ПП служба**
Зима	Новембар,децембар	**Учитељи**
Свет бајки	Јануар,фебруар,април	**Учитељи**
Мами за празник	Фебруар,	**Учитељи**
Ускрс	Март	**Учитељи**
Пролеће	Април,мај,јун	**Учитељи, ПП служба**
Лето	**Јун**	**Учитељи**

Саобраћајна секција

Програмски саджаји	Време трајања	Носиоци активности
1.Правила и прописи кретања пешака	4 часа	**Пешић Љиљана**
2. Бицикл као саобраћајно средство. Правила и прописи кретања бицикла у саобраћају	5 часа	**Пешић Љиљана**
3. Саобраћајни знаци - врсте, примена и значење	6 часова	**Пешић Љиљана**
4. Саобраћај на раскрсници	4 часа	**Пешић Љиљана**
5. Решавање тестова и анализа	8 часова	**Пешић Љиљана**
6. Вожња бицикле на полигону спретности	7 часова	**Пешић Љиљана**
7. Градска вожња - припрема и учешће на такмичењу	**2 часа**	**Пешић Љиљана**

ИНФОРМАТИЧКА СЕКЦИЈА

Програмски садржај	Врема трајања	Носиоци активности
увод у програмирање	2 часа	**Наставници информатике**
основне команде	5 часова	**Наставници информатике**
програмски језици	3 часа	**Наставници информатике**

Низови	5 часова	**Наставници информатике**
Петље	5 часова	**Наставници информатике**
решавање програмских задатака	15 часова	**Наставници информатике**
рачунарски систем	5 часова	**Наставници информатике**
програм за обраду текста	5 часова	**Наставници информатике**
програм за израду табела	5 часова	**Наставници информатике**
Мултимедија	5 часова	**Наставници информатике**
Интернет	5 часова	**Наставници информатике**
решавање тестова	**10 часова**	**Наставници информатике**

Кошарка

Наставни садржаји	Време трајања	Носиоци активности
Вођење, додавање, дриблинг, заустављање и шут-основни став	8 часова	**Александар Станојевић**
Двокорак леви и десни	6 часова	**Александар Станојевић**
Комбинације у нападу и одбрани	6 часова	**Александар Станојевић**
Слободна игра, Усавршавање елемената технике кроз игру	14 часова	**Александар Станојевић**
Правила игре	**2 часа**	**Александар Станојевић**

БОРИЛАЧКИ СПОРТОВИ

Наставни садржаји	Време трајања	Носиоци активности
Развијање и усавршавање моторичких способности	8 часова	**Весна Лалић**
Кондициони тренинг	6 часова	**Весна Лалић**
Припреме за такмичарски период	2 часа	**Весна Лалић**
Кате	14 часова	**Весна Лалић**
Борбе	**6 часова**	**Весна Лалић**

СТОНИ ТЕНИС

Наставни садржаји	Време трајања	Носиоци активности
Основни став-форхенд	6 часова	**Александар Станојевић**
Бекхенд	6 часова	**Александар Станојевић**

Сервис	6 часова	**Александар Станојевић**
Правила игре	2 часа	**Александар Станојевић**
Игра 1:1 у пару	**16 часова**	**Александар Станојевић**

ГИМНАСТИКА

Програмски садржаји	Време трајања	Нисиоци активности
Вежбе на тлу	6 часова	**Јасна Росић**
Прескоци преко справа	6 часова	**Јасна Росић**
Вежбе на круговима	6 часова	**Јасна Росић**
Вежбе на двовисинском разбоју	6 часова	**Јасна Росић**
Вежбе јачања екстремитета	**12 часова**	**Јасна Росић**

ФУДБАЛ

Програмски садржаји	Време трајања	Нисиоци активности
Вођење лопте	Октобар, мај, јун	**Б.Бокан**
Ударци по лопти ногом	Новембар, децембар, јануар	**Б.Бокан**
Ударци по лопти главом	Октобар,новембар,фебруар,март	**Б.Бокан**
Специјални ударци	Септембар, децембар, март, април	**Б.Бокан**
Дриблинзи и финте	**Септембар, децембар, март, април**	**Б.Бокан**

ОДБОЈКА

Програмски садржаји	Време трајања	Нисиоци активности
Одбијање лопте прстима	Октобар, мај, јун	**Весна Лалић**
Одбијање лопте чекићем	Новембар, децембар, јануар	**Весна Лалић**
Сервиси	Октобар,новембар,фебруар,март	**Весна Лалић**
Блокирање	Септембар, децембар, март, април	**Весна Лалић**
Падови	**Септембар, децембар, март, април**	**Весна Лалић**

ШАХ

Програмски садржаји	Време трајања	Носиоци активности
основе шаха, шаховске фигуре, њихово кретање и вредност	Септембра, Октобар	**Владан Маринковић**

Обележавање и записивањепотеза	Октобар, Новембар	**Владан Маринковић**
Шаховска игра и њена правила	Новембар, Децембар	**Владан Маринковић**
Одигравањепартије	Јануар, Фебруар	**Владан Маринковић**
Отварање	Фебруар, Март	**Владан Маринковић**
Основестратегије-шаховскилавиринти	Март, Април	**Владан Маринковић**
Средишњица	Април,Мај	**Владан Маринковић**
Завршница	Мај	**Владан Маринковић**
Тактичкимотиви **Комбинаторнимотиви**	Јун	**Владан Маринковић**

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Општи циљ културне делатности школе: Развијање културних, естетских, моралних и хуманих вредности код ученика.
Специфични циљеви у остваривању културних активности су: развијање свести о националној припадности и неговању културно-историјскогнаслеђа; развијање свести и толеранције према другим народима и њиховим тековинама; развијање естетских и културних вредности; развијање креативности ученика кроз уважавање различитости; подстицање тимског и истраживачког духа; да обезбеди учешће ученика, наставника и школе као целине у културном и друштвеном животу средине.

Садржаји	**НОСИОЦИ**	ВРЕМЕ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
- Одређивање „Теме године“ и планирање активности (шрп) - Одабир значајних датума које ће наша школа обележити Припрема за обележавање дечије недеље	Тим, ППС, активзаразвојнопланирање, одељенскестарешине Попотребисвиактеришколскогживота	септембар	Плановиактивности
Дечја недеља	Тим, психолошкопедагошкаслужба	Прванедељаоктобра	Извештај, фотографије
Дан школе	Члановитима	14. октобар	Записниксасастанкатима, фотографије
Новогодишња представа	БиблиотекариузподршкуТима	Крајдецембра	Записниксасастанкатима, фотографије
Свети Сава – школска слава	Члановидрамско- рецитаторскихсекцијамлађих и старијихразредасасвојимнаставницима, вероучитељи, члановитима	27. јануар	Записниксасастанкатима, фотографије
Школско такмичење рецитатора	Члановидрамско – рецитаторскихсекцијамлађих и старијихразредасасвојимнаставницима, члановижирија, члановитима	Март	Записниксасастанкатима, фотографије
Дечијие колошкифестивал	Тим, Учитељскодруштво	Мај	Фотографије, продукти
Обележавање краја школскегодинеза 8. Разред	Одељења 8.разреда, разреднестарешине, наставницисрпскогјезика, ликовнекултуре, техничкогваспитања и информатике, члановитима	Јун	Записниксасастанкатима, фотографије
Свечанадоделадиплома	Драмско – рецитаторскесекцијестаријихразредасасвојимнаставницима, члановитима	28. јун	Записниксасастанка тима, фотографије

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

ОБЛАСТ РАДА	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ
БИБЛИОТЕЧКИ ФОНД	Набавка литературе и периодичних публикација за ученике, наставнике и сараднике	**Библиотекар, стручни сарадници, директор, наставници**
РАД СА УЧЕНИЦИМА	Учлањивање ученика Упућивање ученика у коришћење енциклопедија, лексикона, речника, приручника, књиге лектире Учешће у пројектима и културним активностима школе Такмичење рецитатора Развијање навике за чување, заштиту и руковање књигама и часописима Укључивање у рад библиотеке Хуманитарна акција-књига на дар Припремање прилога за школски сајт	**Библиотекар, ученици од I-VIII разреда**
САРАДЊА СА НАСТАВНИЦИМА	Организовање наставних часова и радионица Коришћење ресурса библиотеке у наставном процесу Тематске изложбе и сусрети у вези с појединим издањима, ауторима, акцијама и јубилејима Припремање прилога за школски сајт	**Библиотекар, стручни сарадници, директор наставници**
САРАДЊА СА УСТАНОВАМА ВАН ШКОЛЕ	**Припремање и организовање културних активности школе (књижевне трибине, сусрети, такмичења, конкурси, акције прикупљања књига, обележавање значајних јубилеја)** **Сарадња са издавачким кућама**	**Библиотекар, наставници, ученици, запослени у установама културе**

Школски библиотекари ће обављатисве активности и задатке предвиђене Правилником о националним стандардима за обављање библиотечко-информационе делатности (Сл. гласник РС бр. 39/13) и то:

Задаци школске библиотеке биће:

1) учешће у остваривању наставног плана и програма;
2) омогућавање слободног приступа информацијама, знањима и идејама садржаним убиблиотечко-информационој грађи и изворима;
3) омогућавање ученицима да овладају вештинама налажења и критичког процењивањаинформација и самосталног и сталног учења током

читавог живота;
4) развијање и неговање навике читања, као и коришћења библиотеке током читавогживота.

Образовно-васпитна делатност школске библиотеке:

1) учествовање у образовно-васпитном процесу у складу са принципима, циљевима истандардимаобразовања и васпитања;
2) стварање услова за интердисциплинарни приступ настави;
3) остваривање сарадње са директором школе, наставницима, стручним сарадницима иродитељима.

Образовно-васпитни рад са ученицима:

1) стварање услова за непосредан и једноставан приступ библиотечком фонду и расположивим изворима информација;
2) систематско обучавање ученика за самосталну употребу информационог системабиблиотеке и извора знања, у складу с њиховим способностима и интересовањем;
3) пружање помоћи у налажењу и избору литературе;
4) развијање критичког односа код ученика према различитим изворима знања;
5) развијањечиталачкихспособности;
6) стварањеусловазаиндивидуални и групнирад у настави и ваннаставним активностима
7) припремање и реализовањепрограманамењенихученицима сапосебнимпотребама и посебним способностима кроз припрему материјала и реализацију часова комбинованог специјалног одељења
8) упознавање ученика с методама истраживања и техникама библиографског цитирања;
9) навикавање ученика да пажљиво користе и чувају библиотечко-информациону грађу и изворе;
10) обележавање празника и значајних датума постерима, цитатима, паноима и порукама на паноима испред библиотеке и у самом простору библиотеке

Сарадња с директором школе, наставницима, стручним сарадницима и родитељима:

- пружањеподршкенаставницима и стручнимсарадницимазаунапређивањеобразовно-васпитнограда у складу с принципима, циљевима и прихваћенимстандардима;
- пружањепомоћинаставницима у развијањуиндивидуалнихобразовнихпланова предлагањем уџбеника, наставних средстава и материјала
- сарадњусастручниморганимашколе у припремиГодишњегпланарада и Развојногпланашколе;
- планирањеразвојашколскебиблиотеке и набавкебиблиотечко-информационеграђеи изворапотребнихзареализацијунаставе и образовно-васпитног рада;

- сарадњусанаставницима и стручнимсарадницима у вези сакоришћењемресурсабиблиотеке упроцесунаставе, као и специјализованих ИОП уџбеника;
- сарадњу с наставницима у примениразличитихметода у настави и истраживачкомраду;
- предлагањеувођењановихинформационо-комуникационихтехнологија и новихмедија/носача/извораинформација у образовно-васпитномраду и сарадњу санаставницима у њиховојпримени;
- сарадњусастручниморганимашколе и директоромшколе у вези санабавкомбиблиотечко-информационеграђе и извора, коришћењем и организацијомрадашколскебиблиотеке;
- обезбеђивањеусловазаусавршавањенаставника и стручнихсарадникакрозбиблиотечко-информационуделатностшколскебиблиотеке;
- пружање помоћи ученицима, родитељима и наставницимау вези сапитањимазначајнимзаобразовање и васпитање.
- сарадњусастручниморганимашколе и директоромшколе приликом одржавања седница Савета родитеља и Наставничког већа

Библиотечко-информациона делатност школске библиотеке обухвата послове:

1) планирања и набавке књига за допуну библиотечког фонда
2) редовно праћење текуће издавачке продукције у складу са потребама школе;
3) физичку обраду и инвентарисање библиотечко-информационе грађе и извора уписом наслова у Инвентарну књигу и израдом картотекенове набављене јединице
4) каталогизацију и класификацију библиотечко-информационе грађе и пружање информација релевантних за наставу и коришћење фонда;
5) свакодневно вођењебиблиотечкестатистике;
6) сарадњу са Народномбиблиотеком "Стеван Сремац", Библиотеком СШ „Бранислав Нушић", као и Матичном библиотеком „Светозар Марковић" у Зајечару;
7) уносподатака у Анкету о библиотечком пословању у базу Народне библиотеке Србије
8) креирање програма из области културе кроз:
    - рад у Тиму за културне активности школе
    - рад у Тиму за маркетинг школе
    - рад у Друштву школских библиотекара Србије, Подружници Зајечарског округа у својству председника (Марија Кузмановић)

Школски билиотекари обављаће и остале послове по налогу директора школе и
стручно ће се усавршавати по плану стручног усавршавања школе и личним плановима библиотекара.

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТ

Циљеви:
*разноврсним и систематским моторичким активностима допринети интегралном развоју личности ученика
*стицати,усавршавати и примењивати моторичка умења и навике у свакодневним и специфичним условима живота и рада
*развијати свест о важности сопственог здравља и здравих стилова живота
*превенирати све учесталије деформитете
*подстицати ученике на бављење спортом
*неговати такмичарски дух и фер-плеј
*укључити што већи број деце која се не баве спортом у организационе послове током спортских дешавања

Недеља школског спорта обухвата такмичења свих ученика, у спортским дисциплинама прилагођеним узрасту, могућностима ученика и условима рада.

Реализатор Програма школског спорта је и Тим за развој школског спорта, чији су чланови сви наставници физичког и здравственог васпитања, као и два члана из редова учитеља.

Садржај	Време	Носиоци	Начинпраћења
Излет-пешачење	У току године,проле-ће и јесен	Стручновеће ФВ и Планинарскодруштво „Оштра чука“	Извештавање, фото материјал
Кросеви	Септембар и мај	Стручно већеФВ,руководствошколе,локалнасамоуправа,наставни кадар	Евиденција у ес дневнику,извештаји
Недељашколскогспорта	Двапута у токугодине	Стручно веће ФВ, Општински спортски савез	Евиденција,извештаји,фото материјал
Школскитурнири	Пред крај школске год.	Стручно веће ФВ,Општински спортски савез	Евиденција,извештаји,фото материјал
Данизазова	У токугодине	Стручно веће ФВ	Евиденција

Фудбалскасекција	У токугодине	Стручно веће ФВ	Евиденција
Бадминтонсекција	У токугодине	Стручно веће ФВ	Евиденција
Гимнастика	У токугодине	Стручно веће ФВ	Евиденција
Кошаркашкасекција	У токугодине	Стручно веће ФВ	Евиденција
Одбојкашкасекција	У токугодине	Стручно веће ФВ	Евиденција
Секцијаборилачкихвештина	У токугодине	Стручно веће ФВ	Евиденција

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНИХ ПОНАШАЊА

ОПШТИ ЦИЉ ПРОГРАМА:

Унапређење квалитета живота деце/ученика применом:

- Мере превенције за стварање безбедне средине за живот и рад деце/ученика
- Мере интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање у установи.

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ У ПРЕВЕНЦИЈИ:

1) Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања,

2) укључивање свих интересних група (деца, ученици, наставници, стручни сарадници, административно и помоћно особље, директор, родитељи, старатељи, локална заједница) у доношење и развијање програма превенције.

3) подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад установе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања.

4) дефинисање процедура и поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља.

5) информисање свих укључених у живот и рад установе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља и реаговање у ситуацијама насиља.

6) унапређивање компетенција наставног и ван наставног особља, деце, ученика, родитеља, старатеља и локалне заједнице за уочавање и решавање проблема насиља, злостављања и занемаривања.

ЗАДАЦИ У ОБЛАСТИ ПРЕВЕНЦИЈЕ

- Упознавање наставника и учитеља са правном регулативом, **Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање**,
- усклађивање постојећих под законских аката школе,
- утврђивање правила понашања и мере у случају кршења правила,
- дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака,
- развијање и неговање богатства различитости и културе понашања кроз васпитно-образовне активности,
- организовање обука за ненасилну комуникацију и конструктивно решавање конфликата
- организовање сарадње са институцијама које се директно или индиректно баве проблемима насиља.
- развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља
- организовање трибина, довођење стручњака из области превенције болести зависности који држе радионице са ученицима, наставницима и родитељима, организовање изложби, представа, спортских такмичења у које се укључују деца из осетљивих група и са проблемима у понашању.
- умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља (Савет родитеља, Школски одбор, Ученички парламент, Наставничко веће

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ У ИНТЕРВЕНЦИЈИ

1. Спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља

2. Успостављање система ефикасне заштите деце у случајевима насиља.

3. Стално праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности предузетих мера.

4. Ублажавање и отклањање последица насиља и реинтеграција детета/ученика у заједницу вршњака и живот установе.

5.Саветодавни рад са децом/ученицима који трпе насиље,који врше насиље и који су посматрачи насиља.

ЗАДАЦИ У ОБЛАСТИ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

- Усклађена и доследна примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама насиља
- Сарадња са релевантним службама
- Континуирано евидентирање случајева насиља
- Праћење и вредновање врста и учесталости насиља путем истраживања,запажања и провере
- Подршка деци која трпе насиље
- Рад и подршка деци која врше насиље
- Оснаживање деце која су посматрачи насиља за конструктивно реаговање
- Саветодавни рад са родитељима

ПЛАН АКТИВНОСТИ

Превенција насиља, повећање нивоа безбедности ученика у школи, промовисање про социјалних облика понашања унети су као један од специфичних циљева ШРП за наредни трогодишњи период.

На основу стручног упутства Министарства просвете, науке и технолошког развоја бр:601-00-1/2018-01/105, активности у циљу превенције употребе ПАС код ученика се постављају као једне од битних циљева активности Тима. Активности на превенцији употребе дроге планирају се и реализују примерено циљној групи са којом се ради: ученици, наставници родитељи. Тако да се са ученицима ова тема обрађује као саставни део наставних и ваннаставних активности (интерактивне радионице), за родитеље се планирају тематски родитељски састанци, трибине, рад у малим групама. Наставници ће проћи стручно усавршавање на ову тему. Већина ових активности реализоваће се у сарадњи са другим институцијама и органима: Дом здравља,МУП, ЦСР. Међусекторска сарадња је од изузетне важности у превенцији употребе дроге.Наставници, родитељи и ученици на првом Наставничком већу, првом родитељском састанку и првом ЧОС-у упознаће се са « Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање»,објављен у Службеном гласнику РС.бр. 104 од 31.07.2020. који је ступио на снагу 08.08.2020. На снову праћења и евиденције најчешћих облика насиља у нашој школи која се углавном дешавају на релацији ученик-ученик (1.емоционално злостављање - вербално вређање, омаловажавање, оговарање и етикетирање; 2. физичко насиље међу ученицима-забележен пораст случајева физичких сукоба међу девојчицама; 3. социјално насиље -у смислу изолације и одбацивања од стране вршњака) сачинили смо план превентивних активности. Од прошле године предвидели смо активности упознавања са мерама заштите од вируса COVID 19.

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

Процедуре и поступци интервенција у заштити деце од насиља спроводе се у складу са **Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање**

Редни број	Активности	Време	Носиоци активности	Циљна група	Начин праћења
1.	Упознавање свих актера школе (ученика, наставника и родитеља) са програмом заштите ученика од дискриминације,насиља, злостављања и занемаривања,упознавање са активностима у циљу превенције употреба ПАС. Улога, учешће свих актера школског живота у циљу смањивања дискриминације и насиља	Август/ Септембар	Тим за заштиту од насиља	Ученици, наставници, родитељи	**Увид и евиденцију и извештаје**
2.	Вођење документације (формирање базе података ученика код којих се понавља учешће у ситуацијама насиља као и коришћење већ постојеће педагошке документације у случајевима насиља)	Током школске године	Тим	Ученици, наставници, родитељи	**Увид и евиденцију и извештаје**
3.	Одељенске заједнице на тему конструктивног решавања конфликата и неговања толеранције међу ученицима, радионице из програма школа без насиља,умеће одрастања,учионица добре воље, превенција трговине људима и дигитално насиље	Током школске године	ППС ,чланови ОПД Тима,наставници	Ученици	**Увид и евиденцију и извештаје**
4.	У школи постоји и делује вршњачки Тим за борбу против насиља	Током школске године	ППС	Ученици	**Увид и евиденцију и извештаје**
5.	Едукација за родитеље на тему насиља (појам и врсте насиља) и начини реаговања кад се насиље догоди у школи.Тематски родитељски састанци на тему превенције	Током школске године	Од. Старешине и Тим за заштиту ученика од насиља,стручњаци	Ученици	**Увид и евиденцију и**

	употребе ПАС.		здравствене струке		**извештаје**
6.	Укључивање ученика у ван наставне активности – секције, хуманитарне акције, спортско-рекреативне,културно-уметничке садржаје и организовање слободног времена, , заједничке акције ученика, родитеља, наставника, институција локалне заједнице, фер плеј, израда паноа, брошура на тему толеранције (ШРП)	Током школске године	Предметни наставници и ППС	Ученици	**Увид и евиденцију и извештаје**
7.	Континуирано информисање родитеља о стању безбедности ученика , заједничко планирање активности родитеља, наставника и ученика у циљу превенције употреба ПАС и превенције насиља	Седнице Савета родитеља, Родитељски састанци	Директор школе и Тим за заштиту од насиља Родитељски састанци	Родитељи	**Увид и евиденцију и извештаје**
8.	Саветодавни рад са родитељима, интензивирани рад са родитељима ученика код којих се понављају случајеви насиља ,ученика који су у ризику или су већ дошли у контакт са ПАС	Током школске године	ППС, одељенски старешина	Родитељи и ученици	**Увид и евиденцију и извештаје**
9.	Сарадња са Домом здравља (предавање у оквиру здравственог васпитања на тему злоупотреба психо активних супстанци. Мере и начини заштите од вируса короне.	Током школске године	Представници Дома здравља и Тим за заштиту од насиља	Ученици	**Увид и евиденцију и извештаје**
10.	Сарадња са МУП-ом, предавања за ученике од стране њихових службеника о насиљу као штетној друштвеној појави, и периодични састанци о стању безбедности у школи	Током школске године	Директор школе, представници МУП-а и Тим за заштиту насиља	Ученици и родитељи	**Увид и евиденцију и извештаје**
	Евалуација предузетих мера увидом у документацију о броју случајева насиља ,евалуација активности на	**На крају I полугођа и на крају**			**Увид и евиденцију**

11.	**превенцију употреба ПАС**	**школске године**	**Тим за заштиту од насиља**	**Ученици**	**Записник Тима за безбедност**

ПРЕВЕНЦИЈА РИЗИЧНИХ ОБЛИКА ПОНАШАЊА

Поље рада	Раз.	Носиоци акт.	Време реализ.	Напомена
I РЕДОВНА НАСТАВА	Ido VIII	Учитељи и наставници	По плану	На основу наст. плана и програма, наст. повезују погодне наставне јединице са пробл.насиља и злоупотр. психоактивних супстанц
II ЧОС **-актуелна дешавања и проблеми у разреду** **-Адекватни садржаји из следећих програма: Програм превенције малолет. делинквенције** **Програм превенције употреба дрога** **Прог. еко заштите животне средине** **Пројекти у оквиру сарадње са Црвеним крстом ипревенција трговине људима и дигиталнонасиље** **Активности у оквиру Дечје недеље**	Ido VIII	Разредни старешина ППС Руководство школе	По плану	Активности предвиђене: плановима рада тимова, часовима одељенских заједница, планом сарадње са институцијама локалне заједнице
III ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ **Организација (*шрп):** **Квизова** **Такмичења** **Представа**	Ido VIII	Тим за културне активности ППС Наставници	По плану	Усклађ. програма ВА са актуелним пробл. и интересовањима ученика

Креативних радионица **Предавања**				
IV САРАДЊА ШКОЛЕ СА РОДИТЕЉИМА **-Редовни и тематски родитељски састанци** **-Саветодавни рад са родитељима ученика који показују проблеме у понашању** **-Укључивање родитеља у све видове рада школе** **-Савет родитеља-едукација на тему злоупотребе психоактивних супстанци**	Ido VIII	ППС, радници Центра за социјални рад Родитељи, Одељенске старешине, директор	По плану и по потреби	- разговор о актуелним проблемима ученика сваког одељења. Обрађивање тема из области васпитања и образовања -израда заједничких стратегија за помоћ деци - успостављање боље комуникације са родитељима и ученицима
V СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ НАСТАВНИКА **-Пружање информација и материјала из области превенције насиља инаркоманије** **- Оснаживање наставниказа радионичарски начин рада** **-**	Ido VIII	ППС служба и наставници	По плану и потреби	Обезбеђивање сталног протока информација на свим нивоима Шира имплементација радионичарског рада у овој области Унапређивање односа наставник-ученик и развијање вештине комуникација код ученика
VI САРАДЊА ШКОЛЕ СА ИНСТИТУЦИЈАМА ДРУШТВЕНЕ СРЕДИНЕ **-Сарадња са Центром за социјални рад** **-Сарадња са Домом здравља** **-Сарадња са спортским клубовима** **-Сарадња са локалним медијима** **- Сарадња са Црвеним крстом** **-Сарадња са МУП-ом** **- Сарадња са локалном управом**		Стручни тим Центра за соц.рад, одељенске старешине ППС Лекари Предст.клубова, Представници медија, Представници МУП-а	Током школске године август фебруар	Сарадња се одвија на нивоу превенције и на нивоу решавања насталих проблема

Организација заједничких састанака са представницима свих институција (*шрп)				
VII ПРАЋЕЊЕ УЧЕНИКА ИЗ РИЗИЧНИХ ГРУПА	I до VIII	Одељенске старешине ППС	Током школске године	Израда базе података о ученицима из ризичних група(*шрп) Саветодавни рад и подршка ученицима и родитељима из ове групе и њихово укључивање у адекватне ваннаставне активности

Акциони план превенције осипања ученика и напуштања школовања

Акциони план превенције осипања ученика садржи конкретне активности спречавања осипања на нивоу школе. Акциони план израђен је на основу Закона о основама система образовања и васпитања „Сл. гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 27/2018 – др. закон и 6/2020.

Акциони план произилази из Школског развојног плана и развојног приоритета – унапређење васпитне и социјалне улоге школе, одговорним и активним учешћем свих чинилаца образовно-васпитног процеса. Што доприноси да ученици стичу квалитетна знања и вештине и развијају се као личности.

Циљ:

1. **Рана идентификација и реаговање на нивоу школе**
2. **Квалитетна сарадња са локалном заједницом на спречавању осипања**
3. **Увођење додатних мера подршке на нивоу школе као превентива осипања за све ученике кроз унапређење наставе**
4. **Промоција активности ООО „Друга шанса“**

Активности	**Носиоци**	**Начин реализације**	**Време реализације**

1. **Идентификација ученика у ризику од напуштања школе и осипања (база информација) и реаговање на прве знаке раног напуштања у циљу подршке ученицима у ризику**	ОС, социјални радник, родитељ/старатељ	Извештај ОС на месечном нивоу	Током целе школске године
2. **Извештавање Центра за социјални рад**	Социјални радник	Обавештења ЦСР	Током школске године
3. **Праћење постигнућа ученика под могућим ризиком (ученици ромске националности, ученици са тешкоћама у учењу, са инвалидитетом, поремећајима у развоју, социјално угрожени, непотпуне и дисфункционалне породице)**	ППС, ОС	Извештаји о успеху на крају класификационих периода	Тромесечје, полугодиште, крај школске године
4. **Додатна подршка кроз увођење ИОП-а**	ОС, родитељ/старатељ, стручни сарадника, ИОП тим	Израда ИОП-а	У току школске године
5. **Обезбеђивање бесплатне ужине, уџбеника и прибора**	Локална самоуправа	У сарадњи са ЦСР и Локалном самоуправом	Током школске године
6. **Акција „Деца – деци“ прикупљање школског прибора, одеће и обуће у оквиру обележавања Дечије недеље**			

7. Индивидуална подршка учењу – допунска настава, индивидуализација наставе, мотивација за учење и развијање самопоуздања	Ученици, родитељ/старатељ, наставници	Промоција хуманитарне акције	Прва недеља октобра
8. Укључивање ученика и родитеља/старатеља у доношењу одлука на школском нивоу, посебно родитеља/старатеља и ученика у ризику	Наставник, ППС	Индивидуални рад, прилагођене методе и средства рада	Током школске године
9. У већој мери укључивање ученика у ризику у ваннаставне активности/додатну наставу како би развили осећај припадности вршњачкој групи	ОС, Савет родитеља, УП	Укључивање у акције које предузима школа и акција на предлог родитеља	Током школске године
10. Подршка у оквиру програма Професионалне оријентације	ОС, предметни наставници, УП, ППС	Представе, спортска такмичења, изложбе...	Током школске године
11. Подизање свести код родитеља/старатеља у вези ризика од осипања			
12. Стручно усавршавање наставника на тему учења (различити стилови учења) и способности препознавања	ОС, ППС, родитељ/старатељ	ПО радионице, индивидуално-саветодавни рад, сарадња са	Током школске године

ученика у ризику од осипања		средњим школама	
13. Сарадња са андрагошким асистентом на промоцији ООО „Друга шанса“	ОС, ППС, ЦСР	Индивидуални и групни рад са родитељима/старатељима ученика под ризиком	Током школске године
	Руководство школе, Тим за стручно усавршавање и стручна већа	Стручно усавршавање кроз програме интеркултуралности, кат. бр. 48, рад са децом из маргинализованих група, кат. бр. 210, стратегије, методе и технике рада у инклузивној учионици, кат. бр. 215	Током школске године
	Андрагошки асистент, ППС	Консултације и давање информација од стране андрагошког асистента	Током школске године

ПРОЦЕНА БЕЗБЕДНОСТИ У ШКОЛИ

У циљу утврђивања стања безбедности ученика у школи и присутности вршњачког насиља Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања је школске 2020/2021. године спровео истраживање на тему проблема насилног понашања у школи. У истраживању су учествовали наставници и ученици. Резултати ових истраживања користили су нам као смернице за спровођење конкретних мера и активности како би степен безбедности у школи подигли на виши ниво.

Обрада и интерпретација података добијених реализовањем упитника на који су наставници одговарали у вези са проблемом насилног понашања у школи. У истраживању је учествовало 29 наставника из наше школе. Истраживање се обавило у периоду од 1.10 до 1.11. 2020.године. Упитник је био анониман и одговори на сва питања су били обавезни. Наставници су одговарали на упитник онлајн, у форми Гугл упитника.

ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Програм превенције дискриминаторног понашања има за циљ превазилажење стереотипа и предрасуда, препознавање сваког дискриминаторног понашања, усвајање става нулте толеранције за све облике и врсте дисакриминације и промовисање разумевања и сарадње без обзира на етнички,културни, језички или верски идентитет.

Циљеви Програма реализоваће се унапређивањем система заштите и развијањем компетенција за делотворно смањивање дискриминације кроз мере и активности у току школске године.

АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Израда Програма и Акционог плана у превенцији дискриминаторног понашања	Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	**август, септембар**
У школским просторијама и на сајту школе истицање информације о саставу Тима и коракцима/редоследу поступањашколе у случају дискриминације	Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	**септембар**
Упознавање ученика и родитеља првог разреда са Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности; подсећање запослених, родитеља и ученика осталих разреда на поступање установе у случају дискриминаторног понашања	**Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања одељенске старешине**	**септембар**

Хоризонтално стручно усавршавање: представљање наученог са обуке на стручним већима	**Председници стручних већа**	**јануар**
Обука за чланове Ученичког парламената и Вршњачког тима: Интеркултуралност Асертивност	Чланови Ученичког парламента уз подршку Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	**Током школске године**
Чланови УП и ВТ на ЧОС-у преносе знања и информације са обуке кроз коју су прошли	Чланови Ученичког парламента и Вршњачког тима	**Током школске године**
Теме за час одељењског старешине: **-„Другачији, а исти“** **- „Прихватањеразличитости“** **- „Толеранција“**	Одељењске старешине	**Током школске године**
Подршка ученицима из осетљивих друштвених група	Одељењске заједнице, одељењске старешине	**током школске године**
Организовање вршњачке подршке на нивоу одељења у учењу за ученике којима је подршка потребна	Одељењске старешине ученици	**током школске године**
Обележавање Дана толеранције	Вршњачки тим	**16.11.**
Обележавање Међународног Дана људских права	Одељенске старешине	**10.12.**
Обележавање Међународног дана Жена темом родна равноправност	Одељенске старешине 7. и 8.разреда	**8.03.**
Промовисање активности на сајту школе и ФБ страници	Администратори сајта и ФБ странице	**током школске године**
Извештавање о случајевима дискриминације и предузетим мерама (Наставничко веће, Савет родитеља)	Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	**током школске године**
Извештавање о реализацији и ефектима АП	**Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања**	**фебруар** **јун**

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Циљсарадњесапородицомјеподстицањеинеговањепартнерскогодноса,заснованогнапринципимамеђусобногразумевања,поштовањ аи поверењанаставника,ученикаи родитеља.

Областсарадње	Садржајсарадње	Обликсарадње	Реализатори
Редовнанастава,ва ннаставне иваншколске активности	Праћењеианализаобразовнихпости гнућаипонашањаученика наквалификационим периодима	Дан отворених вратародитељс кисастанак Индивидуалниразговори	**Одељењскестарешине, предметнинаставници, Стручнисарадници,родитељи**
Законска ингеренцијародитеља (тимови,комисије, органишколе)	Информисањеидоношење одлукаоко безбедносних,организационих,фина нсијскихпитања	Састанци: Савета родитељаШ колскогодбо ра Стручнихактиваза ШРПТимазасамов редновање	**Представници: Савета родитељаШколск огодбора СтручногактивазаШРП Тимазасамовредновање Наставничковеће**
Безбедност ученика	Информисање о законској регулативи:Планузаштите деце од насиља, Правилнику опротоколиманивоанасиљаиевиденци ја Насиља Радионица: „Улога родитеља у образовном систему“	СастанциСаветарод ителjаРодитељскиса станци	**Директор, психолог,одељењске старешине,родитељи**
Професионална оријентација	**Саветодавни рад са родитељима и повратна Информација о психолошком испитивању за**	**Индивидуалниразговор и Радионице**	**Психолог,педагог,одељенске старешине, родитељи**

	потребе ПО		
Тематски разговори према развојним потребама узраста ученика	Интерактивниразговорин атеме:Ваше дете јепошлоушколу Пубертиадолесцен цијаМенталнахигиј ена КудапослеОШ Дисциплиновањедететаузпош товањеправила Правилнеметодеучења	Родитељски састанциПреда вања Радионице Електронскакомуникациј а	**Психолог,педагог,ш колскилекар,струч налица, Одељењскестарешине**
Друштвене,културне, спортске, хуманитарне акције	Дефинисање и реализација разноврсних облика ваннаставних активности Клуба родитеља	**Пројекти,концерти,пр едставе,приредбе,изло жбе,Хуманитарнеакци је**	**Родитељи,наставници, ученици,стручнисарадн ици**

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Циљ сарадње са локалном самоуправом је обезбеђивање бољих услова за рад школе, као и коришћење локалних ресурса за реализацију наставних и ваннаставних активности.

Садржај	Време реализације	Организације и институције	Носиоци активности	Начин праћења
Активности у оквиру Дечје недеље	Октобар	СО Сокобања, градска библиотека, предшколска установа "Буцко", ОТК, РТВ „Соко“ Спортски клубови, ЈП „Зеленило“	ППС, Помоћници директора, ОС, Ученички парламент, Савет родитеља	**Извештај на крају првог тромесечја, Фотографије и видеозаписи, Помоћници директора**
Обезбеђивање бесплатних уџбеника	август	Локална самоуправа	Директор, библиотекари	**извештаји**
Побољшање услова рада школе	Током школске год	Скупштина општине, Месне канцеларије родитељи	Директор,Наставници разредне наставе	**Директор школе – накрају школске године**
Реализација заједничких пројеката	Током школске год	СО, Удружење Рома, Аматерско „СБ“ позориште ,Удружење младих Сокобања,Центар за креативни развој – Књажевац, Црвени крст	Предметни наставници, помоћници директора, ППС Савет родитеља	**Извештај на крају школске године- помоћници директора**

Изложбе, представе, уметничке колоније	Током школске год	ОТК, аматерско позориште“СБ“, КК„Соколово перо“	Наставници ликовне културе	**Извештај на крају школске године- помоћници директора**
Професионална оријентација	Током школске године	Хотели, Дом здравља, ПТТ, Средња школа“Б.Нушић“ ЈКП“Напредак, Библиотека, РТВ „Соко“, , Аква парк „Подина“	ТИМ ПО ШО, Савет родитеља	**Тим за ПО на крају на крају школске године**
Хуманитарне акције	Током школске год	Црвени крст и Центар за соц.рад, ДД“ Свети Сава“ ,СО Сокобања , Јавна предузећа,	Социјални радник, Ученички парламент Помоћници и ОС	**Помоћници директора - на крају полугођа и на крају школске године**
Школски маркетинг	Током школске године	РТВ „Соко“, ОТК	Директор школе, Тим за школски маркетинг	**Извештај Тима за школски маркетинг**
Заједнички састанак представника школе, ЦСР, ПУ Сокобања и Дома здравља: усвајање плана заједничких активности/сарадње анализа актуелних проблема договор око превентивних активности у току године	**до 15. септембра**	**директор школе**	**организован састанак и утврђени закључци**	**Извештај о раду директора** **записник са састанка**

Наука	**Учешће у пројектима Активности Еко школе** **Еколошке активности Покрета горана** **Тематски излет у околини места Акције чишћења природе** **Укључивање ученика различитих узраста у очување и неговање животне средине** **Учешће у пројектима који доприносе напретку рачунарских наука,њихових примена у настави и доприноси унапређењу те наставе.**	
Спорт	**Оспособити ученике основне школе у читању карте, употреби компаса, сналажењу на непознатом терену, учествовањем на оријентиринг такмичењима,сусретима са младима из земље и иностранства који се баве овим спортом**	

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ:
Програм професионалне оријентације у основној школи има за циљ да развије спремност ученика да стичу знања и искуства о себи и свету рада како би доносили реалне одлуке у погледу свог даљег образовања и опредељивања, свесни шта оне значе за каснија образовна и професионална опредељења као и успех у раду.

Општи задаци професионалне оријентације реализоваће се кроз конкретизоване задатке у оквиру професионалног информисања, саветовања и праћења развоја и успешности ученика у школи и то кроз све облике васпитно-образовног рада: обавезни наставни процес, додатна настава, слободне активности, одељењске заједнице, часови разредног старешине, родитељски састанци.

Носиоци активности из оквира професионалне оријентације су: учитељи, одељењске старешине, предметни наставници, психолог, педагог, социјални радник, родитељи и стручна лица других институција.

При постављању задатака из оквира програма професионалне оријентације пошло се од савремених научних сазнања о карактеристикама професионалног развоја и избору занимања и реалних могућности примене тих сазнања, резултата истраживања у процесу самовредновања у кључној области Достигнућа ученика, као и од "Основа програма професионалне оријентације у Школи" ("Просветни гласник бр. 2/91").

Садржаји за 1,2 3. Разред	Време реал.	Носиоци акт.
Упознавање индивидуалних карактеристика личности ученика, откривање специфичних способности и интересовања	Токомшк.год.	**учитељ, ППС,**
Праћење и подстицање развоја свеукупне личности ученика	Токомшк.год.	**Учитељ, ППС**
Организовање рада у облику игре (квизови,имитирање,набрајање,рецитовање) чији ће садржај бити везан за рад и деци блиска сазнања	IX,X,XI	**Учитељ**
Упознавање основних карактеристика појединих занимања и уочавање међусобних сличности и разлика	Токомшк.год.	**Учитељ, родитељ**
Како организовати свој радни дан	XI,XII	**Учитељ**
Време је да и ја имам своје обавезе у породици	по плану	**Учитељ, родитељ**
Развијање свести о вредности људског рада	по плану	**Учитељ**
Израда,сакупљање и изложба ликовних, литерарних и осталих радова деце везаних за професионалну оријентацију	Пригоднаприлика	**учитељ, наст.лик., ППС**
Упознавање света занимања	**Новембар , Мај**	**Учитељ**

Садржаји за 4, 5 и 6. Разред	Време реал.	Носиоци акт.
Праћење и подстицање психо-физичког развоја, интересовања и способности ученика	Токомшк.год.	**Наставници, ППС,Одељенске старешине**
Проф. информисање (пружање ширих и потпунијих информација о свету занимања, превазилажење предрасуда о појединим занимањима)	Токомшк.год.	**Наставник,Одељенске старешине**
Упознавање ученика са чиниоцима и техникама успешног учења	X,XI	**Одељенске старешине, ППС**
Саветодавни рад са родитељима (деца са тешкоћама у развоју и обдарена деца)	Токомшк.год.	**ППС, Одељенске старешине**
Организовање квиза о свету занимања	по.пр.	**Наставник,Одељенске старешине**
Израда, сакупљање и изложба ликовних, литерарних и осталих радова деце везаних за професионалну оријентацију	**Пригоднаприлика**	**Одељенске старешине,наст.лик.к.**

Садржаји за 7. и 8. Разред	Време реал.	Носиоци акт.
Помоћ ученицима у упознавању сопственог психо-физичког потенцијала	током шк.год.	**Одељенске старешине, ППС**
Испитивање проф. интересовања ученика VIII разреда	III и IV	**ППС**

		Одељенске старешине
Професионално инф.: упознавање са светом занимања, образовним профилима обухваћених средњим шк., условима уписа и могућностима стипендирања	III, IV и V	**Одељенске старешине,**
Фактори професионалног опредељења	током шк.год.	**ППС**
Професионално саветовање ученика	током шк.год.	**ППС,** **Одељенске старешине**
Реални сусрети	IV, V	**Одељенске старешине** **Руководство школе**
Промоција информатора НСЗ, представљање средњих школа	III, IVи V	**Одељенске старешине**
Реализација радионица професионалне оријентације	током шк.год.	**Одељенске старешине**
Саветодавни рад са родитељима	шк.год.	**ППС,** **Одељенске старешине**
Подстицање ученика за размишљање о професионалном опредељењу (израда паноа, разговори, изложбе, трибине)	током шк.год.	**ППС,** **Одељенске старешине**
Сарадња са широм друштвеном средином (НСЗ, Тимочки клуб из Књажевца, Дом здравља, Центар за социјални рад) ***Сарадња са Тимочким клубом се реализује у оквиру пројекта „Знањем до посла“**	**Токомшк.год.**	**Одељ. Старешине**

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ програма здравствене заштите је подизање нивоа здравствене заштите ученика кроз едукацију и вршњачку едукацију, раду на унапређивању хигијенских и санитарних услова у школи.

ОБЛАСТ РАДА	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ
Праћење здравственог стања ученика	Реализација планираних систематских прегледа, имунизације Сарадња са лекарима специјалистима – ортопед, логопед, стоматолог, очни лекар, физијатар Информисање родитеља о добијеним резултатима специјалистичких прегледа Сарадња са здравственим установама	
Едукација	**Организовање трибина, радионица и саветовалишта о различитим темама везаним за здравље (COVID 19, разноврсна исхрана, хигијена, заразне болести, болести везане за неправилну исхрану гојазност, булимија, анорексија,репродуктивноздравље,болестизависности,психоактивнесупстанце,правилно држање тела, интернет)**	
Хигијенски услови	**Контрола општег хигијенског стања ученика Стална контрола хигијенских услова у школским просторијама и школском дворишту Рад на спречавању настанка и ширења заразних болести**	**Сви запослени, ученици**
Средства за прву помоћ	**Набавка**	**Директор**

Раз.	Теме	Време реализ.	Начин реализације	Носиоци активности	Начин праћења
I	Мере превенције ширења вируса	IX	ЧОС	Учитељ	Е дневник, извештаји
	Шта знам о здрављу	IX	ЧОС	Лекар	Е дневник, записници
	Дневни ритам	IV	Свет око нас, грађанско васпитање	Учитељ	Е дневник, записници
	Хигијена	IX,X,III	Физичко васпитање, грађанско васпитање, ЧОС, свет око нас	Учитељ	Е дневник, записници,
	Исхрана и њен значај за здрав живот	IX,X,III	Редовна настава(свет око нас, ЧОС, физичко васпитање)	Учитељ, лекар	Е дневник, записници
II	Шта се догађа у мом телу	X, XI	Свет око нас, природа и друштво, физичко васпитање	Учитељ	Е дневник, записници
	Ја и моје здравље	I, II	Свет око нас, физичко васпитање	Учитељ	Е дневник, записници
	Дневни ритам	II	Свет око нас, ЧОС, грађанско васпитање	Учитељ	Е дневник, записници
	Лична хигијена	III	Свет око нас, ЧОС, грађанско васпитање	Учитељ	Е дневник, записници
	Исхрана	V	Свет око нас	Учитељ	Е дневник, записници
	Упознавање са здравим стиловима живота	II	Свет око нас, ЧОС, грађанско васпитање	Учитељ	Е дневник, записници

	Занемаривање и злостављање деце	III	ЧОС, Грађанско васпитање	Учитељ	Е дневник, записници
III	Пубертет	V	Свет око нас, природа и друштво, грађанско васпитање	Учитељ	Е дневник, записници
	Ја и моје здравље	X	Свет око нас, природа и друштво, грађанско васпитање, физичко васпитање	Учитељ	Е дневник, записници
	Хигијена и здравље	I	ЧОС	Стоматолог	Е дневник, записници
	Исхрана	III	Свет око нас, ЧОС, физичко васпитање	Учитељ	Е дневник, записници
	Упознавање са здравим стиловима живота	V, VI	Свет око нас, ЧОС, грађанско васпитање	Учитељ	Е дневник, записници
	Повреде и стања у којима је могуће указивати прву помоћ		физичко васпитање, Свет око нас	лекар	Е дневник, записници
IV	Исхрана	IX, X	Свет око нас, ЧОС, грађанско васпитање	Учитељ	Е дневник, записници
	Значај рекреације и спорта	XI	физичко васпитање	Лекар	Е дневник, записници Е дневник, записници
	Пубертет	V	ЧОС	ППС	Е дневник, записници
	Болести дечјег доба	I	ЧОС	Лекар	Е дневник, записници
	Прва помоћ	IV	ЧОС	Лекар	Е дневник, записници
V	Заштита и унапређење животне средине	IX	ЧОС	Одељенски старешине и наставници биологије	Е дневник, записници
	Пубертет	IX	ЧОС	ППС, Одељенски старешине	Е дневник, записници

	Исхрана	VI	Свет око нас, ЧОС, физичко васпитање	Одељенски старешина	Е дневник, записници
	Култура живљења и људске потребе		Свет око нас, ЧОС, физичко васпитање	Одељењски старешина	Е дневник, записници
	Болести зависности		ЧОС	ППС	Е дневник, записници
VI	Здравље и здрави стилови живота.	IX и X	Свет око нас, ЧОС, грађанско васпитање	Одељенски старешине	Е дневник, записници
	Психоемотивни развој.	XI, XII	Свет око нас, ЧОС, физичко васпитање	Одељенски старешине	Е дневник, записници
	- Лична хигијена	По плану и потреби	Свет око нас, ЧОС, физичко васпитање	Помоћници директора и одељ. старешина	Е дневник, записници
	Орално здравље	По плану и потреби	ЧОС	Лекар	Е дневник, записници
	Хигијена спорта.	По плану и потреби	Физичко васпитање	Предметни наставник	Е дневник, записници
	Правилна исхрана.	По плану и потреби	Свет око нас, физичко васпитање		Е дневник, записници
	Проблеми понашања младих и социјални притисак вршњака.	По плану и потреби	ЧОС	ППС	Е дневник, записници
VII	Пубертет - рана адолесценција:	X, XI	ЧОС	ППС	Е дневник, записници
	телесни развој	XII	Физичко васпитање		Е дневник, записници
	Психосексуални развој	По плану и потреби			Е дневник, записници
	Социјални развој	X, XI	ЧОС		Е дневник, записници
	Когнитивни развој	По плану и потреби	ЧОС	ППС	Е дневник, записници
	Емоционално сазревање	По плану и потреби	Свет око нас		Е дневник, записници
	Развој идентитета, морала. Исхрана (проблеми исхране -	По плану и потреби	ЧОС	ППС и одељ.ст.	Е дневник, записници

	дијете).				
	Ризична понашања по здравље младих	По плану и потреби	ЧОС	одељенски старешина, ППС	Е дневник, записници
VIII	Полно сазревање и репродуктивно здравље.	XI, III	ЧОС	Социјални радник	Е дневник, записници
	Последице неправилне исхране.	IV			Е дневник, записници
	Поремећаји раста и развоја услед недовољне физичке активности	V	Физичко васпиртање	одељенски старешина ППС	Е дневник, записници
	Болести зависности (злоупотреба психоактивних суспстанци, "компјутерска" зависност, хазардске игре). Превенција злоупотребе психоактивних суспстанци.	XI, III	ЧОС	одељенски старешина предметни наставник и лекар	Е дневник, записници
	Препознавање и супротстављање факторима ризика одговорним за нарушавање здравља младих.	IV	ЧОС	ППС предметни наставник	Е дневник, записници

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ програма социјалне заштите је брига и заштита ученика из осетљивих друштвених група и превентивно или и нтервентно деловање у сарадњи са надлежним институцијама.

Областрада	Активности	Реализатори
Материјалнаподршка	**Снимак стања ученика ипородица којима је потребна подршка – израда социјалне карте** **Сарадња са надлежним установама социјалне заштите у циљу превенције или интервенције за ученике изосетљивих друштвених група – обезбеђивање уџбеника, прибора и бесплатних екскурзија**	**ППслужба,** **одељењске старешине,** **директор,**

ка учењу	Снимакстањаученикаињеговепородице којојјепотребнаподршка. Праћењеученикаунапредовањуучењу	ППслужба, Одељењскестарешине,предметнинаставници,вршњачкитим
Подршкаузаштитиодзанемаривања, Злостављањаинасиља	**Снимак стања ученикаи његове породице којој је потребна подршка Сарадња са надлежним установама социјалне заштите у циљу превенције или интервенције за ученике из осетљивих друштвених група Сарадња са надлежним институцијама у случајевима насиља у породици.Праћење прихватања ученика у вршњачкој групи подршка у социјализацији**	**ППслужба, Одељењскестарешине,предметнинаставници,вршњачкитим, директор,Центарзасоцијалнирад**

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕСРЕДИНЕ

Циљ овог програма је подизање свестикодученика, наставника, родитеља играђанао значају очувања и унапређивања услова животне средине.

Посебнимпројектом„Оприроди у природи“учениципиосталисубјекти,својимактивностима,додатноснажујупрограмзаштитеживотнесредине.

I – IV РАЗРЕДА

Садржаји	Време реализације	Носиоци активности	Начин реализације	Начин праћења
Сакупи чепове лако,то може свако!	септембар	Стручно веће учитеља	пројекат	Писани извештај ,слике
Стари папир дај да дрвећу не дође крај! –Допуните своје кутије у учионицама	октобар	Стручно веће учитеља	ЧОС	Записници, слике
Боје земље	новембар	Учитељи 4. Разреда	Редовна	Продукти, слике

			настава	
Прављење паноа о екологији (изложба – пано презентација)	децембар	Стручно веће учитеља,ПП служба	Редовна настава	панои
Спречи да вода капље	фебруар	Стручно веће учитеља	пројекат	Презентације, слике
Нахрани глисте	март	Учитељи 1. и 2. разреда	пројекат	продукти
Усвоји поток	април	Стручно веће учитеља	Слободна актвност	Слике, филм
Бринимо о птицама	мај	Стручно веће учитеља	Редовна настава	Панои, слике,
Екологија човека	јун	Стручно веће учитеља,ПП служба	Редовна настава	Извештај, слике, снимак
Еколошке радионице у оквиру тематског дана у Зеленој учионици у Раденковцу.	Април, мај, јун	Руководство школе Планинарско и еколошко друштво Учитељи и предметни наставници	Редовна настава	Извештај, слике, снимак

V РАЗРЕД

Област	Садржај	Време реализ.	Носиоци активности	Начинреализације	Начинпраћења
1. Основнипојмовиекологије	Предметизучавањаекологије	9.	Ученици,наставницибиологије	Редовнанастава	пано
	Основнипојмовиекологије	9.	Ученици,наставницибиологије	Редовнанастава	пано
2.Заштита природе	Какоодлажемосмеће	10.	Ученици , наставницибиологије	Слободнаактивност	пппрезентација
	Гајењебиљака	11.	Уч.наст.	пројекат	слике
	Грађабиљногорганизма	12.	Уч.наст. биологије	Редовнанастава	цртеж

	Размножавање биљака - опрашивање	12.	Уч.наст. биологије	Редовнанастава	цртеж
	Бесполно размножавање - вегетативно	1.	Уч.наст. биологије	Редовнанастава	цртеж
3.Значај биљака; биодиверзите	Прилагођавањебиљакаусловимасредине	2.	Уч.наст.	Редовнанастава	слике
	Какозагађењеделујенабиљке	2.	Уч.наст.	пројекат	презентација
	Нестајање биљних врста- заштита биљака	3.	ученици и наст.биологије	ЧОС	есеј
	Лековите биљке	3.	(ЕД 'РИПАЉКА')ученици,наставници	пројекат	Фотозбиркебиљака
	Прављење фото хербаријума	5.	Уч.наст. биологије	пројекат	Фотохербаријум
	Ако заштитим природу заштитићу себе	6.	Уч.наст. биологије	ЧОС	Слике
	Еколошке радионице у оквиру тематског дана у Зеленој учионици у Раденковцу.	Април, мај, јун	Руководство школе Планинарско и еколошко друштво Предметни наставници	Редовнанастава	Извештај, слике, снимак

VI РАЗРЕД

Област	Садржај	Време реализ	Носиоциактивности	Начинреализације	Начинпраћења
1.Човек и животнасредина	Историјатекологије	9.	Уч.наст. биологије	Редовнанастава	Панопрезентација
	Значајекологије	9.	Уч.наст. биологије	Редовнанастава	Дебата
2.Великани науке	Чарлс Дарвин - живот и дело	12.	Уч.наст.	Редовнанастава	Зидненовине
	Јосиф Панчић - живот и дело	1.	Уч.наст.	Редовнанастава	Зидненовине
	Јован Цвијић - живот и дело	2.	Уч.наст.	Редовнанастава	Зидненовине

	Великанинауке у Сокобањи	4.	Уч.наст.	пројекат	Посетаградскојбиблиотеци-слике
3.Екологија човека	Пописстановништва	5.	Уч.наст. Пласиранаекипа,руководствошколе,ученицинавијачи, наставниципратиоци	пројекат	Табреларниприказ
	Проучавање природног прираштаја СО Сокобања	5.	Уч.наст. Биологије	Слободнаактивност	Репортажа
	Утицај туризма на популацију становништваСокобање	5.	Уч. нас. биологије	пројекат	Извештај, прилогизОрганизацијезатуризам

Област	Садржај	Времереализ.	Носиоциактивности	Начинреализације	Начинпраћења
1.Еколошко васпитање, етика и свест - маркетинг	Обележавањезначајнихдатумазазаштитуживотнесредине - екологије	У токушколскегодине	Ученици, наставницибиологије	Редовнанастава	флајери
	Акцијенанивоушколе – еколошковаспитање и понашање	У токушколскегодине	Ученици, наставницибиологије	ЧОС	пано

VII и VIII РАЗРЕД

Област	Садржај	Време реализ.	Носиоци активности	Начинреализације	Начинпраћења
	Кружењематерије	10.	Уч.наст.	Редовнанастава	Ранглисте Пано
	Протицањеенергије	10.	Уч.наст.	Редовнанастава	ПП презентација
	Променеекосистема	10.	Уч.наст.	Редовнанастава	Репортажа
2.Еколошки фактори	Абиотички фактори	11.	Ученици,наставницибиологије ,географијеУч.наст	Редовнанастава	слике
	Биотичкифактор	11.	Уч.наст.	Редовнанастава	слике
	Антропогенифактор	12.	Уч.наст.	Редовнанастава	слике
3.Популациона биологија	Животназаједница	1.	Уч.наст.	Редовнанастава	Колаж
	Популација	2.	Уч.наст.	Редовнанастава	Пано
	Наталитетиморталитет	2.	Сарадњаса	ЧОС	График
	Школско полуфинале такмичења –еко квиз	3.	пласираниученици и наставници	Слободнаактивност	Ранглиста –екипнипласман
	Бројност и густинапопулације	3.	локалном	Редовнанастава	График
	Просторнаорганизација	3.	заједницом	Редовнанастава	Цртеж
	Директнепоследице	4.	Ученици ,наставници	ЧОС	цртеж
	Нестајањеживотињскихврста	5.	Уч.наст.	Редовнанастава	слике
	Заштита врста и природних екосистема сокобањске колтлине – биодиверзитет	5.	Сарадњасалокалномзајединицом – еколошка и планинарскадруштва	Слободнаактивност	слике

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Циљ реализације излета,екскурзија и наставе у природи је усвајање дела наставног програма, непосредним упознавањем културно-историјског наслеђа и природних лепота. Развијањем позитивног односа према националним,културним и естетским вредностима, гради се одговоран однос према наслеђу. Оснажују се и позитивни социјални односи између ученика, и ученика и наставника.

На основу Правилника о извођењу излета, екскурзија и наставе у природи израђује се план и програм реализације по разредима, који се налази у Годишњем плану рада школе. Школа, сваке године, расписује јавну набавку по процедури која се налази у Закону о јавним набавкама („СлужбеникРС“бр. 124/2012, 14/15и 68/15).

ЗАДАЦИ :
-проучавање објеката и феномена
-уочавање узрочно- последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима
-развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика
-упознавање начина живота и рада људи појединих крајева
-развијање позитивних односа према националним , културним и естетским вредностима,спортским потребама и навикама , развијање позитивних социјалних односа
-схватање значаја здравља и здравих стилова живота
-подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја и импресија према крају којиобилазе и упознају
-увежбавање понашања у различизим условима, местима и установама

На почетку сваке школске године утврђују се дестинације за екскурзије, посете, излете и наставу у природи. Настава у природи организује се за млађе разреде (I-IV) а у оквиру разреда за она одељења која добију писмену сагласност родитеља ученика. Анкетирањем родитеља утврђује се заинтересованост и финансијска могућност родитеља за реализацију наведених активности, а које се плаћају. Остале активности, као што су посете и полудневни излети, не изискују финансијску надокнаду, те ће оне бити реализоване у складу са планом рада школе.У организацији и реализацији екскурзија и наставе у природи поступаће се у складу са **Упутством за реализацију екскурзије и наставе у природи у основној школи.**

ЕКСКУРЗИЈЕ

Разред	Број дана	Циљеви и задаци садржаја програма	Активности у образовно-васпитном раду	Образовно-васпитна област
I	1	• **зна основна правила понашања у породици, школи и насељу** • **зна које људске делатности постоје и њихову улогу**	посматрање, упоређивање, дружење, разговор (постављање питања и давање одговора), певање, упознавање, проширивање знања, корелација међу предметима	**СВИ ПРЕДМЕТИ**
II	1	• **зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите**		
III	1	• **препознаје и именује природне ресурсе** • **зна употребну вредност природних ресурса**		
IV	1	• **разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе** • **разликуј е станишта према условима живота и живим бићима у њима** • **уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значењу картографских знакова** • **зна основне типове насеља и њихове карактеристике** • **препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини** • уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад • препознаје основна културна и друштвена обележја различитих историјских периода • препознаје на основу карактеристичних историјских извора о ком		

		историјском периоду или личности је реч
V	1	• упознавање на терену онога што је у датом разреду научено из наведених наставних области • упознавање, проширивање и сагледавање географских објеката и појмова • упознавање и проширивање знања о културно -историјским елементима • упознавање са биљкама и животињама кроз геолошко-историјски развој • разгледање и упознавање фресака и других елемената ликовне културе • боравак у природи и развој физичких способности
VI	1	
VII	1-2	
VIII	**1-2**	

НАСТАВА У ПРИРОДИ

Значај организовања наставе у природи

Значај организовања наставе у природи је вишеструк и може се посматрати са здравствено-хигијенског, гносеолошко-социолошког, психолошко-педагошког, васпитно-образовног, спортско-рекреативног и културно-забавног аспекта.

1. Здравствено-хигијенски значај

Обзиром да се овај вид наставе остварује у посебним климатско-рељефним условима који омогућавају детету да побољша своје здравствено стање (организам постане отпорнији), треба ту могућност што више искористити боравком на свежем ваздуху. Функционална способност органа за дисање, органа крвоток, органа за варење, органа за кретање и излучивање у овој фази развоја детета, а поготову детета које долази из загађене природне средине је битна, а побољшава се боравком у природним условима.
Развијање хигијенских навика је битан циљ организовања оваквог вида наставе који омогућава практичну примену усвојених и стечених знања, као и постепено усмеравање ученика на правилан однос према свом телу, здрављу, али и здрављу других. Омогућава развијање одређених позитивних еколошких навика.

2. Гносеолошко-социолошки значај

Дете као људско биће има потребу да се дружи и да буде примећено у социјалној средини у којој се креће. Енергију коју поседује, а која је изузетно велика, треба правилно усмерити и спречити свако десетростуко понашање. Одрастање подразумева непрекидно стицање нових искустава која могу бити и негативна и позитивна. Настава у природи омогућава стицање таквих искустава и правилан утицај на њих, јер само по себи представља посебан социолошки феномен. Непрекидно дружење учвршћује међусобне односе и омогућава развијање другарства, осећаја одговорности, а дете чини зрелијим и способнијим за самостално решавање проблема у специфичним ситуацијама.

3. Психолошко-педагошки значај

Остваривање одређених васпитних циљева се може најлакше постићи организовањем различитих радионица. У датим условима деца осећају носталгију за домом и родитељима. Постоји могућност да поједини ученици одбијају храну, да плачу, да се повуку у себе и да избегавају другове. Тиме себе стављају у ситуацију да постану мета за омаловажавање и подсмевање слободније и самосталније деце. Правилном организацијом активности овај се проблем може превазићи и такво дете заштити- Развијање позитивних моралних особина је такође један од задатака који треба да буде остварен. Има доста игара радионичарског типа које код ученика изазивају различита осећања и треба их користити за њихово откривање и подстицање. Развијање симпатије, насупрот нарцисоидности и себичности се подстиче позитивним реаговањем на туђ успех - то је у ствари развијање емпатије. Естетско васпитање је такође, врло важно за овај узраст. Неопходно је децу заштитити од кича, шунда и некултуре. То је проблем који се у датој социјалној средини врло тешко може решити. Наравно, напори у том смислу морају бити већи.

4. Васпитно-образовни значај

Сама природа ове наставе говори о њеном изузетном васпитно-образовном значају. Објективна стварност пружа значајне могућности за остваривање појединих наставних садржаја. Усвојена знања ће бити трајнија, а могућност примене много значајнија. Добрим планирањем начина реализације, избором адекватних садржаја, метода, облика рада, уз одговарајућу литературу, ученици лакше проширују своја искуства и овладавају знањима, умењима и вештинама.

5. Спортско-рекреативни значај

Физичка активност је изузетно важна потреба детета и њу треба задовољити. Коришћењем природних ојеката и спортских теренаорганизовати спортско - рекреативне активности са циљем развијања спортских и рекреативних навика и потребе за редовним упражњавањем истих. Задовољити потребу деце затакмичењем, бављењем спортом и рекреацијом у свим временским условима. Предност треба дати остваривању предвиђених садржаја на отвореном простору у природи и на свежем ваздуху.

6. Културно-забавни значај

Релаксација је облик активног опуштања читавог организма. Дружење и сарадднички односи изазивају потребу за одређеним активностима које децу опуштају. Велики значај ових активности долази до изражаја када оне престану, а то је у вечерњим часовима, јер омогућавају лак и миран сан. То су омиљене активности деце и она им се радо препуштају. Оне су праћене музичким и видео прилозима.

Наставне области	Број часова	Циљеви и задаци садржаја програма	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак остваривања
Српски језик	6	-Развијање способности посматрања и уочавања богатства облика, боја, звукова и гласова у при роди - Доживљавање лепог у природи - Богаћење речника -Упућивање ученика да доживљавају, разумеју и изражавају слике и осећања израженим у књижевним текстовима - Изражавање сопственог утиска -Развијање и неговање сарадничких односа	посматрање, уочавање, причање, описивање, писање, читање	усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања	**дијалошка текстуална писаних радова излагања објекти у природи**
Математика	3	- Примена стечених знања - Стицање нових знања о разломцима и примена истих на решавању текстуалних задатака	процењивање, израда задатака уочавање, практичан рад, закључивање	усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, подстиче на логично мишљење, развија кооперативност	**дијалошка текстуална демонстративна писаних радова објекти у природи**
Свет око нас / Природа и друштво	6	- Уочавање сведока прошлости - Развијање родољубивих осећања -Уочавање разлика и сличности међу крајевима	разгледање, посматрање, уочавање упознавање	усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања	**дијалошка текстуална писаних радова објекти у природи**
Музичка култура	2	- Подстицање расположења и ведрине -Певање и играње научених игара, развијање стваралаштва, креативности и оригиналности	певање, играње, слушање, извођење	усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, развија кооперативност	**дијалошка демонстративна илустративна објекти у природи**
Физичко васпитање	4	-Развијање издржљивости, истрајности, упорности, спретности, такмичарскогдуха, толеранције, координације и физичких	трчање, шетање, такмичење,	усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија	**демонстративна дијалошка објекти у природи**

		способности -Развијање хигијенских навика ради ефикаснијег очувања здравља и повећања отпорности организма	одржавање личне, хигијене, игра	кооперативност	
Ликовна култура	4	-Цртање, сликање, израда на основу непосредног опажања околине - Развијање смисла за лепо и уредно	посматрање, цртање, сликање, израда	усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, дискутује	**дијалошка демонстративна практичан рад објекти у природи**
Грађанско вапитање	**1**	**- Развијање другарства и пријатељства - Поштовање разлика - Уважавање својих и туђих потреба**	**причање, цртање**	**усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања**	**дијалошка пракtичан рад текстуална објекти у природи**

ПРОГРАМ ОБЕЗБЕЂИВАЊА ДОДАТНЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНЕ ПОДРШКЕ УЧЕНИЦИМА – ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ

Циљ инклузивног образовања јесте постизање оптималних образовно-васпитних постигнућа детета/ученика и његово оспособљавање за квалитетан и самосталан живот у заједници.

За дете и ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси ИОП. За ученика са изузетним способностима установа доноси ИОП којим се утврђује прилагођен и обогаћен начин образовања и васпитања.

Инклузија деце из осетљивих група у образовно-васпитни системподразумева оспособљеност свих васпитно-образовних установада се прилагоде образовним потребама деце из осетљивих група кроз:

- индивидуализацију наставе и коришћење савремених приступа учењу
- уклањање архитектонских и комуникацијских баријера
- израду и примену индивидуалног образовног плана (ИОП)
- укључивање што већег броја деце из осетљивих група у образовање.

Тим за ИО ради на стварању услова за обезбеђивање подршке и укључивање свих потребних актера.
Израђени индивидуални образовни планови чине прилог Школског програма и налазе се у документацији о којој брине ПП служба.

Активности	Време реализације	Реализатори
1. Идентификација ученика којима је потребна подршка (деца са сметњама у развоју, проблемима у учењу, са инвалидитетом и хроничним болестима, из маргинализованих социјалних група)	Септембар, октобар и током године по потреби	Учитељи, одељенске старешине, предметни наставници, ПП служба, ТИО
2. Израда индивидуалних планова наставе и учења у складу са потребама и проблемима деце, припрема и израда прилагођених материјала за рад	Током године	Учитељи, одељенске старешине, предметни наставници, логопед, ПП служба, ТИО
3. Подршка у раду на часу у оквиру одељења, индивидуални рад ван часа, подршка у савладавању метода и техника успешнијег учења	Током године	Учитељи, предметни наставници, логопед, ПП служба, ТИО
4. Утврђивање и анализа постигнутих резултата – вредновање ИОП-а	Тромесечно или на класификационим периодима	Одељенске старешине, предметни наставници, логопед, ПП служба, ТИО
5. Усклађивање индивидуалних планова наспрам остварених резултата	Тромесечно или на класификационим периодима	Учитељи, одељенске старешине, предметни наставници, логопед, ПП служба, ТИО
6. Анализа постигнутих резултата и сарадње са институцијама за спољну подршку	Крај школске године	Учитељи, одељенске старешине, предметни наставници, логопед, ПП служба, ТИО

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Школа поседује Правилник о безбедности и здрављу на раду који се налази у документацији школе.

Школа има уговор са фирмом која је одредила посебно лице које је задужено да контролише безбедност и здравље на раду. Задужено лице месечно доставља извештај руководиоцу школе о стању безбедности и здрављу на раду у школи.

Безбедност и здравље на раду ученика и запослених у школи остварује се и кроз:

1. уређење и одржавање у исправном стању свих просторија у школи;
2. организовању дежурства у школи;
3. система за видео надзор простора и објеката школе; школски полицајац;
4. заштиту од поплава, пожара, удара грома и других елементарних непогода
5. осигурању ученика и запослених у школи
6. редовно одржавање хигијене у школи
7. сарадњу са Домом здравља
8. сарадњу са родитељима
9. сарадњу са локалном заједницом

УРЕЂЕЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ ШКОЛСКОГ ПРОСТОРА

Све радне и друге просторије, у школи морају бити уређене и одржаване на начинкоји обезбеђује максималну сигурност ученика приликом коришћења и боравка.

Сви запослени дужни су да редовно обавештавају главног дежурног наставника о уоченим кваровима и недостацима тако што ће штету уписати у свеску дежурства која се налази у зборници.

Домар школе је дужан да редовно прати и отклања кварове и недостатке у школи.Услучају да квар није у стању да сам отклони, дужан је да одмах о томе обавести директора или секретара.

ДЕЖУРСТВО У ШКОЛИ

Дежурство у школи изводе дежурни наставници, главни дежурни наставник, ученици ипомоћно-техничко особље, у складу са процесом наставе.

Дежурство почиње 30 минута пре почетка наставе, а завршава се 10 минута након краја последњег часа.

Школа ради у једној смени и на сваком спрату, у дворишту и у ходницима за време сваког одмора дежурају наставници.

Дежурни наставници обавезни су да на дежурство дођу 30 минута пре почетка наставе, да се јаве главном дежурном, обављају дежурство у делу школе предвиђеном дежурства, о свим уоченим променама обавештавају главног дежурног иизвршавају његове налоге и омогућују безбедан улазак и излазак ученика из школе.

Сви наставници на крају сваког часа, односно наставе, напуштају учионицу тек пошто је напусти последњи ученик.

Наставник који организује допунски час, додатни час или неке друге активности, дужан је да брине о боравку ученика од почетка до краја ових активности.

Одељенски старешина води уредно евиденцију о васпитно-образовном процесу (дневник рада, матична књига, ђачка књижица, сведочанства, дипломе). На основу лекарског оправдања правда изостанке, сарађује са родитељима ученика путем непосредних контаката (отворена врата и родитељски састанци, телефоном).

Директор школе је одговоран за израду распореда дежурства и контролу његовог извршавања.

Обезбеђење школе, дежурни ученици и помоћно-техничко особље дужни су да сестарају да за време трајања часова улазна врата буду под сталним надзором.

СИСТЕМ ЗА ВИДЕО НАДЗОР И ФИЗИЧКО ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ШКОЛЕ

Безбедност у школи је повећана увођењем видео надзора.То је систем који је директно повезаних са Централним рачунаром свакодневно бележи догађаје у и око школе и смешта их у меморију. Ти садржаји се могу ретроактивно погледати. Поред видео надзора школа има и школског полицајца који заједно са наставницима брине о безбедности у школи.

ЗАШТИТА ОД ПОПЛАВА, ПОЖАРА, УДАРА И ДРУГИХ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

У циљу заштите деце и запослених, у школи се спроводе мере заштите од пожара предвиђене законом, а које подразумевају обезбеђеност школе довољним бројем исправних апарата за гашење пожара, одржавање хидрантне инсталације у исправном стању и редовну обуку и проверу запослених за противпожарну заштиту, у сарадњи са овлашћеним правним лицима.

У школи постоји посебно лице противпожарне заштите, које је одговорно за то да су увек предузете све мере противпожарне заштите.Сви запослени у школи морају бити упознати са Правилником о заштити од пожара и обавезни су да га примењују.

Исправност свих апарата се редовно контролише.

Школа је у обавези да редовно контролише громобранску инсталацију од стране овлашћених организација и да поседује уредну документацију о томе.Евентуални недостаци морају бити отклоњени у најкраћем року.

Домари школе је одговоран да сва водоводна и електроинсталација буде у исправномстању и функционише нормално, па је у том циљу обавезан да у најкраћем року отклони мање кварове. За санирање већих кварова, у сарадњи са директором и секретаром, постараћесе да се ангажује одговарајућа служба

ОСИГУРАЊЕ

Школа је у обавези да на почетку сваке школске године упозна родитеље са могућношћу осигурања ученика од последица несрећног случаја које се могу евентуалнодесити и са условима под којима се ученици осигуравају.
Школа је такође у обавези да, уколико постоји заинтересованост родитеља, буде посредник између њих и осигуравајуће организације, како би родитељ уплатом премијеосигурања омогућио свом детету заштиту од свих ризика у трајању од 24 часа дневно.
Запослени у школи су такође осигурани 24 часа дневно.

РЕДОВНО ОДРЖАВАЊЕ ХИГИЈЕНЕ У ШКОЛИ

Хигијена у школи се свакодневно одржава и подразумева: чишћење и прање мокрих чворова, подова, клупа и врата, док се месечно и годишње врши чишћење и прање осталог школског инвентара. завесе, светиљке и школски инвентар.
Како би сви учесници боравили у здравом и природном амбијенту у школи се негује школско зеленило и цвеће.

САРАДЊА СА ДОМОМ ЗДРАВЉА

Школа интезивно сарађује са Домом здравља у Сокобањи. У сарадњи са Домом здравља обављају се редовни систематски прегледи ученика.
Превентивно деловање на свест ученика и запослених кроз различите едукативне трибине, предавања и акције, унапређују здравље свих актера школе.

САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА

Школа континуирано сарађује са родитељима у циљу омогућавања безбедности и здравља на раду. Представници родитеља су чланови бројних тимова у школи који се пре свега односе на заштиту здравља, животне средине, социјалну заштиту и др.

На седницама Савета родитеља дају се предлози и сугестије за побољшање безбедности и здравља на раду, који се инплементирају у свакодневне активности рада школе.

САРАДЊА СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ

Локална заједница је партнер школи како у другим, тако и увом делу програма рада школе. Редовно се сарађује са МУПом, Ватрогасном службом, НВО и др. организацијама и институцијама, а у циљу безбедности и здравља на раду. Низ акција превентивног типа чине учеснике образовно-васпитног процеса способнијим за заштиту и самозаштиту. Неке од акција које су постале редовне активности школе су: ватрогасци у дворишту школе – мини обука за ученике и наставнике, полицајци у школи – мини предавања ученицима и вежбање прелажења улице и сл.

У наредном периду ће се наставити активности које су и до сада реализоване, а уврстиће се и нове које ће још више допринети безбедности и здрављу на раду.

ДАЉИ РАД

У наредном периоду наша школа ће посебно ставити акценат на безбедност и здравље на раду. Циљ је да сви запослени буду оспособљени за безбедан и здрав рад а на основу домаћих и Стратегија ЕU, а водећи рачуна посено о примени прописа из области МОР-а.

Стандард опсервирања радних активности: опсервирање радних активности које спроводе сами запослени и руководиоци подиже свест да сваки запослени има своју улогу у систему безбедности и здравља на раду и да својим деловањем може да утиче на смањење броја инцидената у свом радном окружењу.

Системом стандарда се такође регулишу:

- питања обуке запослених
- опремања запослених личним заштитним средствима
- питања здравља запослених
- остала питања везана за безбедност, здравље на раду и индустријску безбедност

Сваки запослени у школи дужан је да прође уводну обуку за безбедност и здравље на раду и обавезну противпожарну обуку. Такође, у зависности од свог радног места, потребно је да прође и одређене специјалистичке обуке. Ради остваривања што ефикасније и квалитетније заштите запослених на раду, у оквиру школе биће формиран и Одбор за безбедност и здравље запослених и биће усвојени одговарајући интерни акти којима се омогућава примена Колективног уговора у овој области пословања. Континуирано подизање нивоа сигурности и редовно праћење здравља својих запослених, остварује се, између осталог и кроз систематске прегледе и сталну здравствену контролу радника. Школа је послодавац једнаких могућности, што у пракси значи да ниједан кандидат нити запослени није дискриминисан по основу пола, старости/година, брачног статуса, инвалидности, вере, расе, етничког порекла, националности и слично, а што потврђује и

чињеница да у Школи нема забележених случајева дискриминације. Као послодавац, Школа настоји да искористи таленат и потенцијал својих запослених у потпуности, као и да осигура да ниједан кандидат за радно место није фаворизован у односу на другог, што је дефинисала у интерним актима.

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ НОВИМ УЧЕНИЦИМА И ЗАПОСЛЕНИМА

Циљ програма подршке новим ученицима и запосленим радницима је укључивање и оспособљавање за образовно-васпитни рад.

ЦИЉНА ГРУПА	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ
НОВИ НАСТАВНИЦИ	Регулисање правних докумената Упознавање са члановима колектива и простором школе Упућивање запосленог радника у школска документа и правилнике Упућивање запосленог радника у послове на којима је распоређен Оспособљавање запосленог радника у писању педагошке документације Посета часовима колега истих по позицији Подршка у реализацији наставних и ваннаставних активности	**Директор, стручни сарадници, ментор, наставници, ученици**
НОВИ УЧЕНИЦИ	**Регулисање правних докумената у сарадњи са родитељима** **Упознавање са члановима одељењске заједнице, одељењским старешином и простором школе** **Упознавање са правилима школе** **Подршка у образовању и социјализацији у сарадњи са родитељима Израда програма за стицање елементарних знања из српског језика за ученике који га не знају у функционалној мери** **Праћење адаптације у школској средини и напредовања у учењу у сарадњи са родитељима**	**Директор, стручни сарадници, Вршњачки тим, наставници, ученици, родитељи**

ОСТАЛИ САДРЖАЈИ И АКТИВНОСТИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Рад Ученичког парламента

Ученички парламент се формира на почетку сваке школске године избором по два представника сваког одељења седмог и осмог разреда. Чланове бирају ученици на ЧОС-у. Чланови бирају председника, два члана представника ученика који учествују у раду Школског одбора и представнике у школске Активе и Тимове, како је то предвиђено законском регулативом.
Ученички парламент има пословник о раду, а план рада је саставни део годишњег плана рада школе.
Улога ученичког парламента је да најнепосредније и директно заступа интересе ученика и ради на остваривању њихових права.
Ученички парламент ће:
1) давати мишљење и предлоге у вези са:
-правилима понашања у школи
- мерама безбедности ученика
-школским документима
-годишњем плану рада, школском развојном плану, школском програму
-начину уређивања школског простора, избору уџбеника, слободним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње
- и другим питањима од значаја за основно образовање;
2) разматрати однос и сарадњу ученика и наставника, васпитача или стручних сарадника и атмосфере у школи;
3) обавештавати ученике о питањима од посебног значаја за њихово школовање и о активностима ученичког парламента
4) активно учествовати у процесу планирања развоја школе и у самовредновању школе;
5) предложити чланове стручног актива за развојно планирање и тима за превенцију насиља из реда ученика.
Подршку раду УП пружа ментор и одређује се за сваку школску годину.
У нашој школи значајну подршку раду УП пружа Тим за ОПД кроз реализацију радионица из области Дечјих права и обуке чаланова УП за ученике-едукаторе.Чланови УП значајна су подршка одељенским старешинама, осталим наставницима и ученицима у организацији различитих активности и манифестација.
Осмишљен рад ствара услове за разумевање суштине и улоге УП. На тај начин се превенирају негативне појаве. Ученици треба да схвате да уласком у УП не преузимају власт, већ обавезу да представљају своје вршњаке и делују у најбољем интересу свих.
План и програм рада УП чини саставни део Годишњег плана рада школе.

Стручно усавршавање

Наставник, васпитач, стручни сарадник / без или са лиценцом / имају обавезу сталног струшног усавршавања, које је прецизирано посебним правилником. Струшно усавршавање обавља се у установи и ван установе. У школи је формиран Тим за струшно усавршавање који све активности из прве области прецизира Годишњим планом рада. Подаци о стручном усавршавању установе воде се у посебној евиденцији, а сертификати о похађању семинара и стручних скупова налазе се у портфолију запослених.
На основу утврђених потреба и личног плана наставника, сваке године израђује се нови План стручног усавршавања запослених.Локална самоуправа обезбеђује средства за реализацвију обука, планирана школским буџетом.
Обавезне обуке наставника финансиране су средствима које обезбеђује МПС.
У претходних 9 година велики број обука за наставнике у школи је реализован кроз учешће у пројекту Образовање за права детета.

У школској 2021/22. школа је укључена у пројекат,, Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка – **Учимо сви заједно**“ из области инклузивног образовања.Обуке у оквиру наведеног пројекта планиране су до половине 2024.године.

Руководећи, стручни и саветодавниорган у установи.

Орган управљања у школи је Школски одбор.
Стручни органи су наставничо веће, одељењска већа, педагошки колегијум, стручно веће за разредну наставу, стручна већа за област предмета (језик и комуникација; друштвене науке; природне науке; математику, техничко и инфроматику; уметност и вештине) стручни активи за развојно планирање и развој школског програма.
Директор образује следеће тимове:
1) Тим за инклузивно образовање
2) Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављња и занемаривања
3) Тим/тимове за самовредновање
4) Тим за обезбеђивање квалитета и развоја установе
5) Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништва
6) Тим за професионални развој
7) Друге тимове за остваривање одређеног задатка, програма или пројекта.

Педагошки колегијум чине председници стручних већа и стручних актива, координатори стручних тимова и стручни сарадници.
Стручни органи, тимови и педагошки колегијум старају се о обезбеђивању и унапређивању квалитета образовно-васпитног рада установе; прате остваривање школског програма; старају се о остваривању циљева и стандарда постигнућа; развоју компетенција; вреднују резултате рада наставника,

васпитача и стручних сарадника; прате и утврђују резултате рада ученика; предузимају мере за јединствен и усклађен рад са децом и ученицима у процесу образовања и васпитања и решавају друга стручна питања образовно-васпитног рада.

Одељењски старешина има организационо-руководоћу и педагошко-инструктивну улогу у раду са ученицима одељења којима је одељењски старешина, у сарадњи са њиховим родитељима и води прописану евиденцију и педагошку документацију. Рад наведених органа прецизно се планира годишњим планом рада.

Летопис школе- школа има летопис у коме се евидентирају све значајније активности и делатност школе током щшколске године. Летопис се поставља на интернет страну.

Презентопвање школе и њених ученика

На школском сајту постављају се све инфпрмације о раду школе и сајт се ажурира са реализацијом разних активности. Посебна пажња посвећена је учешћу ученика на разним такмичењима и конкурсима и резултатима које остваре. На сајту се кратко презентују и различите активности из културних и спортских садржаја. Првог октпбра на сајт се ппставља летопис школе. Школа има фејсбук страницу на чијој страници су постављене о кратке инфпрмације и фотографије које прате рад школе у свим областима. Редовно се сарађује са локалним ТВ и радио станицама и локаним новинама,... Прилози о школи објављују се у другим медијима.

ПРОЈЕКТИ И ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ РЕАЛИЗУЈУ У ШКОЛИ

ПРОЈЕКАТ "Учимо, користимо, повезујемо -We Learn, We Use, We Connect"

Циљ пројекта је стицање кључних знања и вештина које ће помоћи наставницима и ученицима да интегришу учење на отвореном са постојећим школским Програмом. Упознаће се са растућим трендом држања наставе ван учионице, упознаће се са принципима и културним аспектима овакве наставе, научиће како да креирају, планирају и изведу активности изван учионице, научиће нове методе и приступе настави на отвореном, затим практичне активности и групне игре које се могу укључити у процес наставе а које инспиришу ученике на учење и стварају опуштене пријатељске односе међу децом и са наставницима, научиће како да искористе информације са обуке за лични, социјални и друштвени напредак.

Наставници ће бити оспособљени да планирају стратегије за савладавање стандарда које поставља школски Програм захтевима пројектне наставе, креирају пројекте који ће омогућити учење ван пуког стицања академских знања, прераде лекције тако да иницирају питања чији ће одговори водити успешном остваривању пројектне наставе, укључе мотивишуће активности за ученике, онлине, у учионици и ван ње, узети у обзир интересовања ученика при креирању пројектне наставе, остварити контакте ради могућих партнерстава за израду европских пројеката. Научиће која алате и средства да користе да би у потпуности ангажовали ученике на часу и ван њега, научиће да комбинују разне предмете да би остварили везу са

реалним светом те омогућили ученицима да стичу трајна и сврсисходна знања, и научиће како да измере утицај који ће на ученичко интересовање и ангажовање имати пројектна настава и настава на отвореном. Учиће да постављају релевантне циљеве и провере их кроз остварене исходе, самопроцену ће увести у свакодневну праксу и део наставног процеса.

Оствареност циљева стицања знања наставника биће процењена кроз напредовање ученика улазним и излазним анкетама које ће се спровести код наставника, ученика и родитеља, на почетку и на крају имплементације пројекта, затим кроз оцене ученика на класификационим периодима пре и после активности мобилности. Такође на трибинама где ће чланови пројектног тима презентовати стечена знања и на стручним већима која ће се организовати након угледних часова што је и пракса у нашој школи. Циљеви ће такође бити процењени и кроз мрежу коју наставници пројектног тима створе са колегама које су упознали на мобилности ради размене примера добре праксе а касније и у сврху израде нових интернационалних пројеката.

Садржаји/ активности	Носиоци активности	Начин реализације	Време реализације	Евалуација
Састанак пројектног тима	Јелена Крстић Јасмина Пејовоћ Мимоза Ђорђевић Иван Хаджи павловић	састанак у просторијама школе	1.9.2021. 13.00	Записник са састанка
Захтев за измене на пројекту	Јелена Крстић	Избацивање захтева на корисничко простор	01.09.2021.	Одобрене измене
Мобилност	Мимоза Ђорђевић Иван Хаджи павловић	Одлазак на семинар	10.10.2021. до 17.10.2021.	Уверења и дисеминационе активности
угледни часови	Јелена Крстић Јасмина Пејовоћ Мимоза Ђорђевић Иван Хаджи павловић	одржавање 4 угледна часа	новембар, 2021.	састанци стручних Већа након одржаних часова, анкете са ученицима
угледни часови	Јелена Крстић Јасмина Пејовоћ Мимоза Ђорђевић Иван Хаджи павловић	одржавање 4 угледна часа	март/ април 2021.	састанци стручних Већа након одржаних часова, анкетирање ученика
дисеминација пројекта	Јелена Крстић Јасмина Пејовоћ Мимоза Ђорђевић Иван Хаджи павловић	Одлазак у школе у округу, посете институцијама у Сокобањи	мај / јун 2022.	извештаји

ПРОЈЕКАТ „ Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовањаза децу којој је потребна додатна образовна подршка – УЧИМО СВИ ЗАЈЕДНО“

Одлуком Наставничког већа у јуну месецу 2022. године,наша школа укључена је у наведени пројекат у циљу унапређивања капацитетазапослених за инклузивно образовање и васпитање.
Овај пројекат спроводе Министарство просвете, науке и технолошког развоја и UNICEF уз подршку ЕУ.
Партнерска органитзација за реализацију обука под називом „Наставници као носиоциквалитетног образовња за сву децу“је ЦИП- Центар за интерактивну педагогију из Београда.
Опредељивање наше школе за укључивање у овај пројекат јесте проналажење начина за унапређивање компетенција свих запослених.
Обука садржи три модула и сва три модула имају акредитацију Министарства просвете. Обуке се реализују комбинованим облицима рада - онлајн и уживо, кроз директну интеракцију.
Поред обука које су везане за рад са ученицима, садржај обука чине и видео обуке за рад са родитељима.Наставници ће бити оснажени за пружање подршке родитељима деце из осетљивих група, али и сензибилисања свих родитеља за подршкиу ИО.
Инклузивно образовање јесте **квалитетно образовање**, јер подразумева препознавањепотреба и пружење адекватне подршке свим ученицима. Посебан фокус јесте стављен на осетљиве групе деце, али морамо имати у виду, да одрастање јесте најосетљивији период у животу и да је **подршка потребна свим ученицима**.
Приступ и методе рада које се ослањају на разумевање „читање“ потреба деце, пружају нам много веће шансе да пронађемо пут до њих и остваримо образовно-васпитни утицај.
Једна од тема обука јесте и подршка деци у периоду транзиције, преласку из једног образовног циклуса у други, преласку из једне средине у другу, што је значајно за нашу школу, имајући у виду број издвојених одељења.
Основни принципи подршке применљиви су за сву децу и ученике.У том смислу, очекујемо да ће примена пројекта бити у најбољем интересу свих актера у васпитно-образовном процесу.

ПРЕДВИЂЕНЕ АКТИВНОСТИ

Обука за инклузивно образовање и васпитање
Обука обухвата три модула и сва три модула имају акредитацију Министарства просвете, науке и технолошког развоја.
Тридесет наставника укључено је у обуку.Исти наставници похађају сва три модула.

Модул обуке за ИО	2022. година	2023.година
Први модул-онлајн курс у трајању од две недеље	мај-август	
Други модул-онлајн курс у трајању од две недеље + 1 дан уживо	септембар-децембар	
Трећи модул-онлајн курс у трајању од две недеље + 1 дан уживо		фебруар-мај

Видео обуке

Видео обуке ће бити доступне свим запосленима као вид додатне подршке за стручно усавршавање (биће достављени линкови на којима се налазе).

Видео обуке	2022. година	2023.година
Видео обука за примену програма *Оснаживање родитеља за инклузивно образовање*	август	
Сарадња са породицама деце којој је потребна додатна подршка	децембар	
Подршка транзицији деце кроз образовне нивое		јун

Менторска подршка на даљину

Форме менторске подршке	2022. година
Менторска подршка за планирање, један двочасовни састанак са	август-

ТИО, стручним сарадницима и директором	септембар
Менторска подршка за примену знања са обуке за ИО, два двосатна састанка на даљину са по 10 учесника обуке	новембар-децембар

Хоризонтално учење у школи

Очекује се да школа организује бар три активности хоризонталног учења након сваког модула обуке, кроз која ће се представити нова знања и разменити искуства у примени.

Хоризонтално учење између школа

Предвиђено је да школе организују размену са другим школама и развијају заједницу учења посвећену квалитетној инклузивној пракси. На организованим вебинарима и стручним скуповима, представници школа износиће примере добре праксе.

Хоризонтално учење у установи и међу установама	2022. година	2023.година
Вебинари	октобар-децембар	јануар-март
Стручни скупови		јануар-мај
Хоризонтално учење на нивоу школе	септембар-децембар	фебруар-децембар

ПРОГРАМ ОБОГАЋЕНОГ ЈЕДНОСМЕНСКОГ РАДА

На основу Одлуке о увођењу различитих модела програма и активности у једносменској организацији рада основне школе у школској 2022/2023. години, број 119-01-00172/1/92019-15 од 17.07.2019. године, и Решењем министра просвете, науке и технолошког развоја, број 119-01-00172/3/2019-15 од 16.09.2019. године, наша школа ће, у овој школској години, реализовати моделе програма и активности у виду целодневне наставе, са циљем пружања додатне образовно-васпитне подршке у учењу и развоју ученика.

Пилот пројекат обогаћеног једносменског рада се реализује у подручним школама у Мужинцу и Врелу. Интерно праћење и вредновање остваривања програма и активности предвиђених глобалним планом рада, сходно решењем министра, оствариваће Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе.

Циљеви примене програма:

- подршка ученицима издвојених одељења
- обезбеђивање једнаких могућности за све ученике
- вршњачка помоћ у издвојеним одељењима
- одговоран однос према околини, одговоран однос према здрављу, развијање комуникације, учење учења

Програма рада и активности											
Наставне теме	Време реализацијеи број часова Месец									Укупно часова	Праћење
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI		Месечни планови рада наставника
Сналажење у природи	5	4	4	4	2	5	3	4	2	33	Извештаји носиоца активности
Башта као лабораторија	5	4	4	4	2	5	3	4	2	33	Извештај Тима за квалитет и развој установе (полугодишњи)
Здравствено-васпитне активности	5	4	4	4	2	5	3	4	2	33	
Подршка развоју личности ученика	3	2	2	2	1	2	1	2	1	16	
Како најбоље да учим	2	2	2	2	1	3	2	2	1	17	
	20	16	16	16	8	20	12	16	8	**132**	

ПРОГРАМ ПРИМЕНЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ПРАВИМА ДЕЦЕ

Области	Садржај рада	Време реализ.	Носиоци активности
I Утицај школе као институције	-Сређивање школског простора (I-VIII)	Током школске године	Од.стар., уч. и локална средина(СО, Шумска секција...)
	-Упознавање са школским правилима	IX и X	Разредне старешине
	-Пружање могућности деци да утичу на промену и примену правила понашања у школи	Током школске године	Разредне старешине, Ученици,Тим за образовање за права детета, Ученички парламент
	-"Поверљива пошта" (сандуче за предлоге ученика, родитеља и наставника) V-VIII разред -Обука наставника за примену Конвенције, кроз интерно стручно усавршавање -Реализација радионица са ученицима из пројекта „Образовање за права детета“ -Покреање и реализација акција у циљу промоције и примене дечијих права	Током шк. год. новембар Октобар Октобар	Наставници и ППС који су прошли обуку Ученички парламент
II Утицај школе путем садржаја и метода рада у настави	-Повезивање садржаја редовне наставе са дечијим правима	Током школске године	Сви наставници
	-Примена метода рада у настави кроз које ће се остваривати дечја права (интерактивна настава)	Током школске године	Сви наставници
	-Имплементација тема из оквира образовања за права детета на одељенским заједницама	Током школске године	Одељенске старешине
	Стручно усавршавање наставника	Током школске године	Сви наставници и ППС служба

III Посебни начини промовисања права деце у школи	-Праћење примене Конвенције о дечијим правима -Конкретна помоћ деци чија су права угрожена	XI и XII По потреби	ППС служба Наставници, разредни старешина, ППС служба, директор, локална средина
	-Рад на часовима ОЗ (радионице, предавања стручњака, акције ОЗ…) -Обележавање Дечије недеље -Директно промовисање права деце на часовима ОЗ кроз разне врсте радионица -Промовисање дечјих права кроз креативне радионице у оквиру ваннаставних активности -Акција дечје солидарности "Деца деци" I-VIII -Културно стваралаштво деце(укључивање у разне манифестације и активности у сарадњи са Тимом за културне активности (шрп)) -Сарадња са друштвеном средином (спровођење локалних акција које иницирају ученици)	Током школске године Прва недеља октобра Током школске године IX и X Током школске године Током школске године Током школске године	ППС служба Учитељи,наст. ППС ,ученици Наставници, ППС служба Ученици Одељењске старешине и ППС служба Соц. радник, од.старешине и ученици Наставници ликов. и музичке културе Директор, ППС служба, Центар за соц.рад, Дом здравља итд.

ПРОГРАМ: „ О ПРИРОДИ У ПРИРОДИ - улога ученика у заштити животне средине“

Теме:
Заштита и очувањеприроде
Заштитаводе и земљишта
Климатскепромене, заштитаваздуха и озона

Општи циљ пројекта:
Унапређивањезнања, вредности и ставова ученика о животнојсредини, развијање еколошке свести , оснаживање да активно учествују у заштити животне средине и утичу на родитеље/другезаконскезаступнике и локалну заједницу.

Специфични циљеви пројекта:

- Јачање професионалних компетенција запослених у школи
- Развијање међупредметне повезаности у реализацији активности које доприносе развијању еколошке свести ученика
- Упознавањеученикасановимприступом у заштитиживотне средине и очувањуприроде;
- Упознавањеученикасаначинимаспречавањапроизводњеотпада;
- Подстицањеученикадапримењујуеколошкемере;
- Оспособљавањеученикаразвијање и реализацијупројектаиз областизаштитеживотнесредине и очувањаприроде;
- Унапређивањееколошкесвестиродитеља, односнодругих законскихзаступникаученика и целокупне локалне заједнице;
- Унапређивањесарадњешколасајединицом локалнесамоуправе и удружењима грађана у функцијиунапређивањазаштитеживотнесредине.

Циљна група којој је пројекат намењен:
1. ученици и њиховиродитељи, односнодруги законскизаступницииученика (Основна школа „Митрополит Михаило“ је једина основна школа на територији Општине Сокобања, тако да ће програмом бити обухваћена сва деца основношколског узраста)
2. запослени у установамаобразовања и васпитања;

3. представницијединицалокалнесамоуправе и удружења грађана

Очекивани исходи

Ученици ће:

- Бити у стању да опишу заштићена подручја на и око територије ЈЛС
- Препознавати антропогене активности и начин на који оне могу да угрозе или унапреде заштићена подручја.
- Показивати иницијативу и учествовати у акцијама бриге о биљним и животињским врстама у непосредном окружењу.
- Наводити примере утицаја човека на загађење воде и земљишта и предвиђати последице таквог понашања.
- Практиковати активности које подстичу заштиту и одрживо коришћење воде и земљишта
- Наводити примере утицаја човека на загађење ваздуха и озона и предвиђати последице таквог понашања.
- Разумети сопствену одговорност и одговорност заједнице у решавању проблема климатских промена и заштити ваздуха и озона и кроз конкретне активности доприносити њиховој заштити
- Доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи
- Направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу
- Предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима
- Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава
- Хумано поступа према организмима које истражује користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
- Табеларно и графички представља прикупљене податке и изведе одговарајуће закључкеупореди прикупљене податке о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима
- Предлаже акције заштите биодиверзитета и учествује у њима
- Повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине
- Критички процени последице људских делатности у односу на расположиве ресурсе на Земљи;

- Повеже утицај еколошких чинилаца са распоредом карактеристичних врста које насељавају простор Србије;
- Истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања;
- Истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју.

Активности програма имплементиране су у програме наставе и учења обавезних предмета и Програм заштите животне средине.

Резултати:

- Едуковани наставници и ученици
- Развијање еколошке свести код родитеља и осталих чланова локалне заједнице
- Успостављениканали комуникације и протокола сарадње са свим локалним партнерима и министарствима на тему заштите животне средина
- Мултидисциплинарни приступ решавању проблема
- Оспособљени ученици у руковању мерним инструментима
- Формирана „Зелена учионица“ у Раденковцу и „Мини еко оазе“ у издвојеним одељењима

Одрживост пројекта:

Успостављена сарадња са партнерима и продукти (осмишљен Еко програм – радионице и активности, опремљена „Зелена учионица“, мерни инструменти, Мини еко оазе, едуковани наставници и ученици, развијена осетљивост за решавање проблема из области екологије код учесника - ученика,родитеља, партнера и чланова локалне заједнице) стварају могућност да се настави са реализацијом Еко програма и по завршетку пилот пројекта.

План је да се пројекат развија укључивањем ученика другог циклуса у активности у оквиру „Зелене учионице“ **– учење о природи у природи (Outdoor learning).**

ПРИПРЕМНИ ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Припремни предшколски програм је обавезан почев од школске 2006/ 2007. године и постао је услов за упис деце у први разред. Предшколски програм основне школе „ Митрополит Михаило“ у Сокобањи заснива се на: Закону о основама система васпитања и образовања(„Службени гласник РС“ 62/03, 64/03, 58/04, 62/04, 72/09 и 52/2011) Закон о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС-“18/10).

Припремни предшколски програм, који је део обавезног деветогодишњег образовања и васпитања, остварује се у једном броју комбинованих издвојених сеоских одељења.

Програм предшколског васпитања и образовања усвојен је на седници Школског одбора од 09. 07. 2010. Године.

Непосредни циљ ППП је допринос развоју зрелости деце за полазак у школу кроз целовит развој њихових способности и особина личности,као основе за стицање нових облика учења, сазнавања и понашања.
ППП се ослања на потенцијале детета и помаже му да изрази своје особености, своје унутрашње потребе и итересовања и даље их развија. Укључивање све деце у припремне предшколске групе има компензаторску функцију чиме се ублажавају социјалне разлике и донекле обезбеђује исти старт за полазак у школу.

Оптша и посебна припрема деце за школу

Једна од основних функција припремања деце за школу је да учини што неприметнијим и олакша им прелаз из једне институције у другу, као и да убрза процес адаптације новим условима живота и рада. Припрема треба да се обавља систематски, уважавајући узрасне специфичности шестогодишњака и ограничења која потичу од њих али и развојне перспективе деце. Битно је да се ојача физичко и ментално здравље деце, да деца усвоје одговарајуће норме и правила понашања, спремност за сарадњу и комуникацију, изграђену самосвест (слику о себи), способност самоконтроле и самооцењивања, развијену вољу, правилан однос према раду и обавезама, стекне самопоуздање у односима са другим људима. Такође, треба развијати интелектуалне потенцијале детета, посебно радозналост, отвореност према искуству, креативност, љубав према књизи и др.

Задаци васпитно-образовноград у години пред полазак у школу

Остваривање ППП одвија се у складу са општим начелима васпитно-образовног рада.
Специфични задаци односе се на важне аспекте припреме за полазак у школу:

- Подстицање осамостаљивања,

- Подршка физичком развоју,
- Јачање социо-емоционалне компетенције,
- Подршка сазнајном развоју,
- Неговање радозналости,
- Поштовање индивидуалности и подстицање креативности,
- Развој говора,
- Упознавање са дечијом књижевношћу,
- Говорне игре,
- Припрема за почетно читање и писање,
- Развој почетних математичких појмова,
- Упознавање природне и друштвене средине,
- Физичко васпитање,
- Ликовно васпитање,
- Музичко васпитање,
- Пригодни и повремени програми.

ПРОГРАМ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ

Основно образовање одраслих је конципирано и остварује се по моделу функционалног основног образовања одраслих (у даљем тексту: ФООО). Оно омогућава доступност и сврсисходност основног образовања популацији одраслих. ФООО је организациона и програмска целина у систему формалног образовања у којој одрасли стичу основно образовање примерено њиховим потребама, могућностима учења и потребама тржишта рада. Уз основно образовање, одраслима је омогућено да стекну и одговарајућу оспособљеност путем обуке. На овај начин се обезбеђује да основно образовање буде у функцији унапређивања остваривања исхода основног образовања потребних одраслима за унапређивање квалитета личног и породичног живота, већу социјалну укљученост и запошљивост. Међуресорном

подршком на националном и локалном нивоу, путем одговарајуће расподеле одговорности, обезбеђује се највећи могући обухват одраслих основним образовањем.

Наставни план и програм основног образовања одраслих остварује се у посебно оспособљеним и припремљеним основним школама и школама за основно образовање одраслих. Ове школе имају, на основу посебних програма, оспособљене школске тимове за рад са одраслима и за остваривање ФООО. Школски тим чине наставници, стручни сарадници, директори и педагошки асистенти (у даљем тексту: андрагошки асистенти).

Основно образовање одраслих, по моделу ФООО, траје три године и остварује се у три циклуса у трајању од по годину дана. У првом циклусу стичу се основе функционалне писмености, у другом и трећем – основе општег образовања и стручне компетенције. Стручне компетенције стичу се путем обуке као једног од облика оспособљавања заснованог на стандардима рада и потребама тржишта рада.

Наставни план и програм основног образовања одраслих, по моделу ФООО, усмерен је ка остваривању утврђених општих исхода, односно кључних компетенција. Општи исходи јесу знања, вештине и вредносни ставови неопходни за квалитетан и одговоран живот и рад у савременом друштву и постижу се остваривањем предметних исхода.

Оствареност општих исхода, односно кључних компетенција као и предметних исхода програма ФООО проверава се на основу Општих стандарда постигнућа за основно образовање одраслих.

Наставни план и програм основног образовања одраслих по моделу ФООО је целовит и интегрисан путем: међусобно повезаних циклуса, међусобно повезаног општег образовања и обука, дефинисаних општих исхода који се остварују у свим предметима и модулима, узајамно повезаних и функционално рационализованих садржаја различитих предмета, функционално повезаних теоријских и практичних садржаја, хоризонтално и вертикално повезаних предмета и модула. Подршка наставницима у остваривању Наставног плана и програма основног образовања одраслих обезбеђена је андрагошким дидактичко-методичким упутствима садржаним у делу програма који се односи на начин остваривања програма сваког предмета, модула и обуке и у посебним водичима за сваки предмет, модул и обуку.

Организациони облик рада у остваривању Наставног плана и програма основног образовања одраслих је редовна настава која је прилагођена потребама и могућностима одраслих (настава у блоку, за време викенда, вечерња настава, сезонско и дневно прилагођавање њиховим потребама). Прилагођавање се односи и на дужину трајања часа од 30 минута. Уважавање специфичности потреба различитих циљних група остварује се: приликом уписивања у школу, организовањем одељења одраслих, тако да је 15 оптималан број за похађање редовне наставе, индивидуализацијом у начину остваривања процеса учења и наставе.

У зависности од својства (запослен, незапослен), категорије (млађи и старији узраст, пол, друштвено осетљива група и сл.) и индивидуалних потреба, одрасли има могућност да изабере обуку у оквиру ФООО или да након ФООО настави са стицањем другихоблика стручног образовања, односно средњег образовања.

Очекивани општи исходи, односно кључне компетенције

Наставни план и програм основног образовања одраслих намењен је свим одраслима који су прекинули своје основно образовање или га, из било којих разлога, нису никада ни започели, а старији су од 15 година живота.

Општи циљ ФООО јесте: стицање и унапређивање знања, вештина, вредности и ставова неопходних за проактивно и конструктивно решавање проблема и суочавање са изазовима у свакодневном животу, унапређивање породичних и личних услова живота, обављање једноставних послова и адекватно поступање у радним ситуацијама и радном окружењу, даље образовање и активно учешће у друштвеној заједници.

Очекивани општи исходи, односно кључне компетенције које се стичу остваривањем Наставног плана и програма основног образовања одраслих, као интегрисане целине, јесу:

ЈЕЗИЧКА ПИСМЕНОСТ	**Способност да се изразе идеје, осећања, чињенице и мишљења у усменом и писаном облику на матерњем језику у различитим друштвеним, културним и комуникацијским контекстима (рад, породица, друштвено окружење и слободно време). Ова способност обухвата и комуникацију на страном језику у областима слушања, говора, читања и писања.**
МАТЕМАТИЧКА ПИСМЕНОСТ	Коришћење математичког размишљања и основних математичких операција у решавању проблема у ситуацијама у свакодневном животу.
ОСНОВЕ НАУЧНЕ ПИСМЕНОСТИ	Коришћење стечених знања, вештина и умења у уочавању, разумевању и објашњавању природних појава.
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	Ефикасно, функционално и одговорно коришћење различитих информационо-комуникационих технологија у раду, у слободно време и комуникацији.
УПРАВЉАЊЕ	Способност организовања сопственог учења, самостално или у групи, и спремност за целоживотно учење у различитим

СОПСТВЕНИМ УЧЕЊЕМ	ситуацијама. Укључује и умешност у отклањању и савладавању препрека успешном учењу.
РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА	Препознавање, објашњавање и решавање проблема уз коришћење знања и вештина из различитих области.
СОЦИЈАЛНЕ ИНТЕРАКЦИЈЕ И САРАДЊА СА ДРУГИМА	Свако понашање које је у служби ефикасне и конструктивне комуникације у друштвеном животу појединца и у циљу ненасилног решавања конфликата.
ГРАЂАНСКА ОДГОВОРНОСТ ЗА ДЕМОКРАТИЈУ	Активно и одговорно учешће у грађанском животу засновано на знању о друштвеним и политичким вредностима, концептима и структурама.
ЗДРАВСТВЕНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Преузимање одговорности за сопствено здравље и здравље породице, чување здравља и препознавање утицаја различитих начина живота и животних навика на одржавање и унапређивање здравља.
ЕКОЛОШКЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Активан однос према очувању и унапређењу околине.
ИНИЦИЈАТИВНОСТ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО	Спремност да се идеја преточи у активност, да се покрене промена, да се прилагоди иновацијама, да се преузме ризик, да се планира и управља активностима ради остварења постављених циљева.
КУЛТУРНА СВЕСТ, МУЛТИКУЛТУРАЛНОСТ И КРЕАТИВНОСТ	Осетљивост, прихватање постојања и позитивно вредновање различитости у социјалном, културном, етничком, религијском и стваралачком домену, уз разумевање значаја и уважавање креативног изражавања идеја, искустава и емоција кроз различите медије (музика, покрет, литература и визуелне уметности).

НАПОМЕНА:

Саставни део Школског програма чине -Програми наставе и учењапо разредима,датиу прилогуи објављени на сајту школе

-Индивидуални образовни планови ученика који се налазе у документацији педагошко-психолошке службе

У Сокобањи
30.06.2022. године

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Лидија Ђорђевић